

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Finanční analýza vybrané společnosti s ručením omezeným

Financial Analysis of Selected Limited Liability Company

Student: Tereza Dehnerová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Michal Krajňák

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Tereza Dehnerová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Finanční analýza vybrané společnosti s ručením omezeným**
Financial Analysis of Selected Limited Liability Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretické pojetí finanční analýzy
 3. Představení vybrané obchodní společnosti
 4. Aplikace metod finanční analýzy a zhodnocení výsledků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
HAKALOVÁ, Jana. *Účetní závěrka a auditing*. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Krajňák**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

*„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a
č. 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“*

V Ostravě dne 7. května 2015

Tereza Dehnerová

Obsah

1	ÚVOD	5
2	TEORETICKÉ POJETÍ FINANČNÍ ANALÝZY	7
2.1	PŘEDMĚT A ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	7
2.2	UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY	10
2.3	ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	13
2.3.1	<i>Výkazy finančního účetnictví</i>	<i>15</i>
2.3.2	<i>Vazby mezi účetními výkazy.....</i>	<i>20</i>
2.4	FÁZE FINANČNÍ ANALÝZY	21
2.5	METODY FINANČNÍ ANALÝZY	22
2.5.1	<i>Horizontální a vertikální analýza</i>	<i>24</i>
2.5.2	<i>Analýza poměrových ukazatelů</i>	<i>26</i>
3	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI.....	37
3.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI.....	37
3.2	PROFIL OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	38
3.3	ČINNOST OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	40
3.4	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	40
3.5	REALIZACE OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI.....	41
3.6	OCENĚNÍ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	43
3.7	CÍLE OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	45
3.8	SWOT ANALÝZA.....	45
4	APLIKACE METOD FINANČNÍ ANALÝZY A ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ...	48
4.1	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA.....	48
4.1.1	<i>Horizontální analýza rozvahy.....</i>	<i>48</i>
4.1.2	<i>Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty</i>	<i>52</i>
4.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	55
4.2.1	<i>Vertikální analýza rozvahy</i>	<i>55</i>
4.2.2	<i>Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....</i>	<i>58</i>
4.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	62

4.3.1	<i>Ukazatele rentability</i>	62
4.3.2	<i>Ukazatele likvidity</i>	63
4.3.3	<i>Ukazatele zadluženosti a finanční stability</i>	65
4.3.4	<i>Ukazatele aktivity</i>	66
4.4	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	68
5	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
	SEZNAM ZKRATEK	76
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 Úvod

V současných podmínkách tržní ekonomiky a v neustále se měnícím ekonomickém prostředí je hlavním předpokladem úspěšného a konkurence schopného podniku flexibilní reakce na tyto změny. Podniky, které chtějí docílit ekonomické prosperity, musí v konkurenčním prostředí zvládat jak své obchodní dovednosti, tak ovládat finanční stránku svého podnikání. Ke splnění tohoto nelehkého úkolu slouží celá řada nástrojů, mezi nimiž hraje významnou roli finanční analýza.

Hlavním smyslem finanční analýzy je provést pomocí specifických metodických prostředků zhodnocení finanční situace podniku. Kvalifikované a pravidelné hodnocení finanční situace umožňuje získat přehled nejen o silných stránkách podnikání, ale zejména odhalit případné poruchy finančního zdraví a tyto nedostatky včas napravit. Finanční analýza se proto stala nezbytnou součástí finančního řízení podniku, která slouží jeho vlastníkům, investorům, bankám, obchodním partnerům a dalším uživatelům.

Hodnocení hospodářské situace podniku vychází primárně z účetních výkazů, především z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Výsledky a získané poznatky dále slouží jako výchozí podklad pro operativní i strategická rozhodnutí, budoucí rozvoj, volbu strategie a finanční plánování.

Cílem bakalářské práce je aplikovat vybrané metody finanční analýzy na výkazy účetní závěrky obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. Na základě provedené finanční analýzy je dalším cílem zhodnocení ekonomické a hospodářské situace obchodní společnosti v letech 2009 až 2013. Finanční analýza je zpracována pomocí deterministických metod, zejména horizontální a vertikální analýzy a analýzy pomocí poměrových ukazatelů.

První část bakalářské práce je zaměřena na teoretická východiska finanční analýzy, zejména na její podstatu při zkoumání hospodářské situace a vymezení uživatelů. Zvláštní pozornost je věnována informačním pramenům s důrazem na výkazy finančního účetnictví. Popsány jsou rovněž fáze a metody finanční analýzy, především deterministické metody aplikované v praktické části.

Další část se zabývá obchodní společností STUDIO-D Opava s.r.o., předmětem její činnosti a charakteristikou podnikání. Popsána je také organizační struktura, významné realizace a získaná ocenění. Rovněž jsou uvedeny cíle společnosti a je zpracována SWOT analýza, která hodnotí silné a slabé stránky.

V poslední části je finanční analýza aplikována na společnost STUDIO-D Opava s.r.o. prostřednictvím vertikální a horizontální analýzy a analýzy poměrových ukazatelů včetně popisu zjištěných výsledků. Hodnocené údaje vychází z rozvahy a výkazu zisku a ztráty ve sledovaných letech 2009 až 2013. V závěru je proveden souhrn analyzovaných údajů a je uveden návrh opatření, který by měl společnosti pomoci ke zlepšení hospodářských výsledků v následujících letech.

2 Teoretické pojetí finanční analýzy

Tato část bakalářské práce je zaměřena na teoretický popis finanční analýzy. Především zdůrazňuje její význam při hodnocení finanční situace podniku. Zabývá se charakteristikou jednotlivých uživatelů finanční analýzy a zdroji informací, které jsou nezbytné pro její zpracování. Dále je popsán samotný postup při zpracování finanční analýzy a na závěr kapitoly je uvedeno základní členění metod finanční analýzy. Velký význam představují především deterministické metody, konkrétně horizontální a vertikální analýzu a analýzu poměrovými ukazateli, které jsou využity v praktické části této práce.

2.1 Předmět a účel finanční analýzy

Finanční analýza (angl. Financial Analysis) se poprvé objevila ve Spojených státech amerických, kde byly nejdříve zpracovány teoretické práce na toto téma a později také praktická aplikace jednotlivých metod. Finanční analýzy se přirozeně vyvíjely podle doby, ve které měly fungovat. V průběhu let struktura finanční analýzy prošla řadou změn, především s ohledem na značný rozvoj výpočetní techniky.

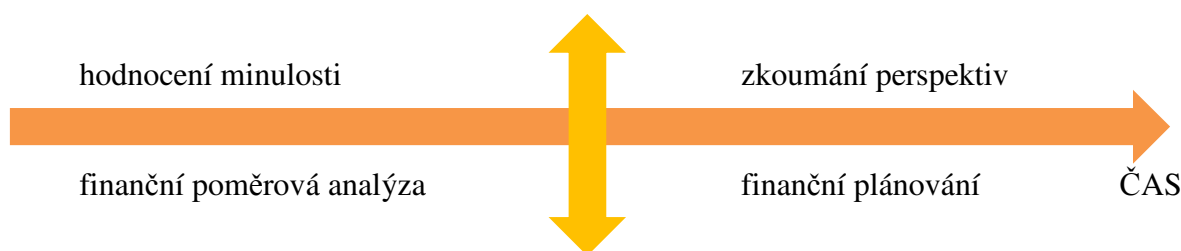
V současné době je finanční analýza využívána při komplexním zhodnocení majetkové, finanční situace podniku, o jeho silných a slabých stránkách, nebezpečích, trendech a celkové kvalitě hospodaření. Výsledky této analýzy umožňují podniku dospět nejen k závěrům o celkovém hospodaření, ale také přijmout opatření pro zlepšení ekonomické situace podniku a kvalitní řízení a rozhodování.

Finanční analýza představuje systematický rozbor podnikových financí na základě účetních dat. Je nedílnou součástí hospodářského, ekonomického a finančního řízení. Je užitečným nástrojem, který slouží podnikům k optimalizaci své hospodářské situace.

Problematika zpracování finanční analýzy není upravována žádnými legislativními předpisy, jedná se o proces zhodnocení vstupních dat, při kterém finanční analytici využívají nejrůznější přístupy a techniky.

Finanční analýza hodnotí pomocí vhodných ukazatelů minulý vývoj až do současnosti a vytváří podklady pro finanční plánování, tedy doporučení pro budoucí vývoj hospodaření podniku viz Obr. 2.1. Umožní jak krátkodobé plánování spojené s běžným chodem firmy, tak plánování strategické, které souvisí s rozvojem podniku v dlouhodobém časovém horizontu.

Obr. 2.1 Časové hledisko hodnocení informací

Zdroj: Růčková (2010)

Obecně je cílem finanční analýzy zhodnotit *finanční zdraví* (angl. Financial Health) podniku. Podle Grünwalda a Holečkové (2007) závisí finanční zdraví podniku na jeho výkonnosti a finanční pozici, která vychází z hodnocení krátkodobé likvidity, dlouhodobé solventnosti a finanční stability. Vyjadřuje míru odolnosti financí podniku vůči externím i interním provozním rizikům za dané finanční situace.

„Za finančně zdravý podnik je možné považovat takový podnik, který je v danou chvíli perspektivně schopen naplňovat smysl své existence,“ jak tvrdí Holečková (2008, s. 11).

V podmínkách tržní ekonomiky se finanční zdraví podniku opírá především o *výnosnost* (rentabilitu), tedy schopnost vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál. Toto kritérium je všeobecně považováno za nejdůležitější. Vyplývá z požadavku každého podnikatele na maximalizaci zisku a rozšíření vlastního bohatství, což ve své podstatě naplňuje základní myšlenku podnikání. Dalším a stejně významným aspektem finančně zdravého podniku je *likvidita*, tedy zajištění platební schopnosti podniku. Situace, kdy podnik není schopen uhrazovat splatné závazky, předznamenává konec podnikatelské činnosti a vylučuje jeho další fungování. Dle Kaloudy (2009) lze definovat finanční zdraví jako průnik podnikem dosažené rentability a likvidity.

$$\text{Finanční zdraví} = \text{rentabilita (zisk)} + \text{likvidita (CF)} \quad (2.1)$$

Opakem finančního zdraví je *finanční tíseň* (angl. Financial Distress). Ta nastává v okamžiku, kdy má podnik velmi vážné problémy s likviditou a to v takovém rozsahu, že je není možno řešit bez zásadních změn v činnosti podniku a ve způsobu jeho financování.

Růčková (2010) uvádí členění finanční analýzy podle subjektu, ke kterému se analýza vztahuje.

Mezinárodní analýza má svůj význam vzhledem k rostoucím globalizačním tendencím. Zabývá se analýzou aspektů nadnárodního charakteru u podniků, které pracují v mezinárodních vztazích. Tyto analýzy zpracovávají specializované instituce, které se zabývají hodnocením (ratingem) jednotlivých ekonomik či podniků. Ratingové hodnocení České republiky můžeme nalézt například na webových stránkách Ministerstva financí. Mezi nejznámější ratingové agentury celosvětového měřítka patří například Moody's nebo Standard & Poor's.

Analýza národního hospodářství je zdrojem externích informací o vnějším prostředí podniku. Jednotliví uživatelé je obvykle přebírají a využívají při analýzách svých společností. Analýzu národního hospodářství provádí specializované instituce nebo organizační složky společnosti k tomu určené. Hodnotí stav ekonomiky, který ovlivňuje schopnosti podniků dosahovat přiměřené výnosnosti. Mezi tyto makroekonomická data patří například míra ekonomického růstu, míra inflace, míra nezaměstnanosti, úroková míra, apod. Uvedené informace jsou dostupné na stránkách České národní banky, Ministerstva financí České republiky nebo Českého statistického úřadu.

Analýza odvětví je chápána jako analýza skupiny subjektů, které jsou si určitým způsobem podobné. V České republice je členění do odvětví dáno odvětvovou klasifikací ekonomických činností, která je dostupná na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Při hodnocení odvětví se bere v úvahu především jeho stav a očekávaný budoucí vývoj včetně srovnání se zahraničním na základě ekonomických a akciových ukazatelů.

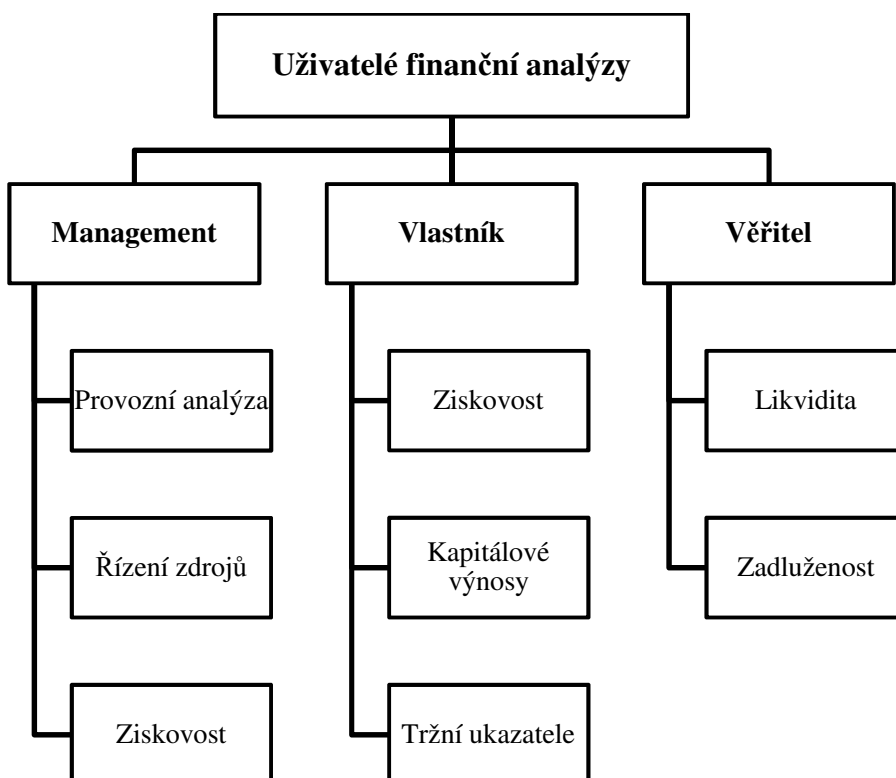
Analýza podniku a společnosti se provádí s ohledem na otázky, které mají být pomocí finanční analýzy zodpovězeny. V rámci jedné společnosti lze provádět pouze srovnání v čase,

během něhož nedošlo k žádné zásadní změně. Přitom je nutno nahlížet na postavení společnosti v rámci příslušného odvětví a hospodářství. Analýza společnosti se soustřeďuje na zhodnocení stavu a její předpokládaný vývoj.

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Údaje, které vyplývají z výsledků hodnocení finanční situace podniku pomocí finanční analýzy, jsou předmětem zájmu velkého počtu subjektů, kteří jsou s daným podnikem v kontaktu. Každý z těchto subjektů se řídí svým vlastním zájmem a je pro něj charakteristický určitý typ ekonomických rozhodovacích úloh. Obr. 2.2 zachycuje, jaké ukazatele jednotlivé ekonomické subjekty primárně sledují. Výčet uživatelů finanční analýzy je nejen značně rozsáhlý, ale také rozmanitý viz Tab. 2.1. Všechny uživatele spojuje potřeba znát danou finanční situaci a podle toho přizpůsobit své řízení a rozhodování.

Obr. 2.2 Uživatelé finanční analýzy a jejich zaměření

Zdroj: Růčková (2010)

Holečková (2008) rozlišuje analýzu na externí a interní, podle toho, kdo ji provádí a pro koho jsou určeny její výsledky.

Externí finanční analýza je klíčem k interpretaci účetních výkazů, na jejímž základě externí uživatelé posuzují finanční důvěryhodnost daného podniku. Tato externí analýza vychází ze zveřejňovaných finančních a účetních informací a dalších veřejně dostupných zdrojů. Analýza účetních výkazů prováděna externími uživateli vychází z účetní závěrky daného podniku a je základem finanční analýzy.

Interní finanční analýza je prováděna uvnitř podniku, například podnikovými útvary, ale také přizvanými nebo povolányi osobami jako například auditory, ratingovými agenturami, oceňovateli, kterým jsou k dispozici veškeré požadované interní informace, údaje finančního, manažerského nebo vnitropodnikového účetnictví, z podnikových kalkulací, statistik, plánů apod. Podnikový management má k dispozici podrobnější rozsah finančních informací.

Tab. 2. 1 Uživatelé finanční analýzy

Externí uživatelé	Interní uživatelé
investoři	majitelé podniku
banky a jiní věřitelé	manažeři
obchodní partneři	zaměstnanci
analytici, účetní a daňoví	odbory
poradci	
stát a jeho orgány	
konkurenti	
veřejnost	

Zdroj: Vlastní zpracování

Externí uživatelé

Investoři jsou akcionáři, společníci, majitelé podniku nebo členové družstva, kteří do daného podniku vložili kapitál. Tito investoři využívají informace obsažené ve finančních výkazech podniku ze dvou hledisek – investičního a kontrolního. Z investičního pohledu využívají informace pro rozhodování o budoucích investicích. Jejich hlavním zájmem je dostatečné zhodnocení vloženého kapitálu s ohledem na míru rizika a míru výnosnosti.

Kontrolní hledisko investoři uplatňují vůči manažerům podniku a vyžadují průběžné zprávy o tom, jak manažeři nakládají se svěřenými zdroji a zda podnik dobře řídí. Zajímají se o stabilitu a likviditu podniku, o disponibilní zisk, podle něhož se následně odvozuje výše vyplácených dividend.

Banky a jiní věřitelé především hodnotí bonitu podniku, která je prováděna analýzou jeho hospodaření a zjišťují, v jaké finanční pozici se podnik nachází. Analyzují strukturu majetku a finančních zdrojů, kterými je majetek financován a také stávající a budoucí výsledky hospodaření. Na základě těchto informací se banky a jiní věřitelé rozhodují, zda poskytnou klientovi úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek.

Obchodní partneři jsou dodavatelé a odběratelé. Dodavatelé (obchodní věřitelé) se předně zajímají o likviditu, tedy schopnost podniku hradit splatné závazky. Odběratelé (zákazníci) se zpravidla zajímají o finanční situaci svého dodavatelského podniku při dlouhotrvajících obchodních vztazích. Odběratelé, kteří jsou při naplnění své činnosti závislí na pravidelných dodávkách svého dodavatele, mohou být v případě jeho úpadku ohroženi. Míra ohrožení je spojena s mírou závislosti na dodavateli. Pro zachování dobrých obchodních vztahů je rozhodující jistota, že bude dodavatelský podnik schopen dostát svých závazků.

Konkurenti sledují informace podobných podniků nebo celého odvětví o rentabilitě, ziskové marži, cenové politice, investiční aktivitě, obratovosti apod. za účelem srovnání.

Stát a jeho orgány vyžadují finanční a účetní data podniků například pro statistiku, pro kontrolu plnění daňových povinností, pro kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finanční výpomoci podnikům, pro získání přehledu o finančním stavu podniků se státní zakázkou apod. Získané údaje slouží státu a jeho orgánům pro vhodné nastavení hospodářské politiky vůči podnikatelským subjektům.

Interní uživatelé

Majitelé podniku si ověřují na základě finanční analýzy, zda jejich podnik dosáhl maximální tržní hodnoty. Především se zajímají o to, jakým způsobem byly zhodnoceny prostředky, které do podniku vložili. Každý majitel by měl průběžně kontrolovat a posuzovat práci svých manažerů, kterým svěřili do rukou svůj majetek a vedení podniku.

Manažeři podniku mají na starost dlouhodobé strategické i operativní řízení podniku. Proto by měla znalost finanční analýzy patřit mezi základní dovednosti každého schopného manažera. Na základě výsledků finanční analýzy by měli být schopni posoudit finanční situaci podniku a činit správná rozhodnutí například při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální majetkové struktury a výběru vhodných způsobů financování, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování disponibilního zisku apod. Finanční analýza jim umožňuje odhadnout budoucí vývoj a dokonce včas reagovat na příznaky blížících se hrozeb, které by podnik mohly ohrozit. Manažeři mají přístup k finančním informacím průběžně na rozdíl od externích uživatelů, kteří je získávají většinou jednou ročně v podobě účetních výkazů.

Zaměstnanci podniku jsou podobně jako pracovníci na řídicích pozicích motivováni výsledky hospodaření, které se odráží v jejich mzdovém hodnocení a sociálních jistotách a samozřejmě v zachování jejich pracovních míst. Mají proto přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Svůj vliv na řízení podniku uplatňují zaměstnanci většinou prostřednictvím odborových organizací.

2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Finanční analýza využívá velké množství dat z různých informačních zdrojů a různé povahy. Dluhošová (2010) rozděluje tato vstupní data do následujících pěti skupin:

Výkazy finančního účetnictví:

- přehled o stavu a struktuře majetku a zdrojích jeho krytí (rozvaha),
- přehled o tvorbě a užití výsledku hospodaření (výkaz zisku a ztráty),
- přehled o pohybu peněžních toků (výkaz Cash Flow).

Výkazy vnitropodnikového účetnictví:

- výkazy zobrazující vynakládání podnikových nákladů v nejrůznějším členění, například druhové a kalkulační,
- výkazy o spotřebě nákladů na jednotlivé výkony nebo v jednotlivých střediscích.

Finanční informace

- výroční zprávy,
- auditorské zprávy,
- vnitropodnikové informace,
- prognózy finančních analytiků a vedení podniku,
- burzovní informace,
- informace o vývoji měnových relací a úrokových sazeb.

Kvantifikovatelné nefinanční informace:

- ekonomická a podniková statistika produkce či odbytu,
- statistika zaměstnanosti,
- prospekty,
- normy spotřeby,
- interní směrnice.

Nekvantifikovatelné informace:

- zprávy managementu a vedoucích pracovníků jednotlivých útvarů,
- komentáře odborného tisku,
- nezávislá hodnocení a prognózy.

Podmínkou pro vytvoření dobré finanční analýzy jsou kvalitní a komplexní vstupní data a informace. Je třeba podchytit pokud možno všechny údaje, které by mohla ovlivnit výsledky hodnocení finančního zdraví podniku. V případě použití nekvalitních vstupních dat hrozí, že budou výsledky analýzy podávat zkreslený a nepravdivý obraz o finanční situaci podniku.

Finanční analýza je úzce spjata s *finančním účetnictvím*, které poskytuje potřebné informace a data pro finanční řízení a rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů. Účetní výkazy by měly podle zákona o účetnictví podávat věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

Finanční *účetní výkazy* poskytují přehled o stavu a struktuře majetku, o zdrojích jeho krytí (rozvaha), o tvorbě a užití výsledku hospodaření (výkaz zisku a ztráty) a přehled o pohybu peněžních toků (výkaz Cash Flow). Účetní výkazy jsou určeny především externím

uživatelům, proto je lze označit jako výkazy externí. Jejich výhodou je, že se jedná o veřejně dostupné informace zveřejňované nejméně jedenkrát ročně, pokud tak stanoví zákon. Účetní výkazy tvoří absolutní základ pro sestavení finanční analýzy podniku.

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou součástí účetní závěrky společně s přílohou, která vysvětluje a doplňuje další potřebné informace. Účetní závěrka může zahrnovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu. Povinnost zveřejnit účetní závěrku mají ty účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis. Tato problematika je legislativně upravena v Zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

2.3.1 Výkazy finančního účetnictví

Rozvaha (balance)

Rozvaha je stavovým účetním výkazem, který sestavuje každá účetní jednotka vždy k určitému datu. Zpravidla se sestavuje k poslednímu dni účetního období¹. Tento výkaz tvoří nezbytný základ při finančním řízení podniku. Zachycuje stav majetku (aktiva) a zdroje krytí tohoto majetku (pasiva), poskytuje tedy informace o majetkové a finanční situaci podniku. Podrobnější popis položek aktiv a pasiv je uveden v Tab. 2.2. Pro rozvahu je charakteristický základní bilanční princip, kdy se strana aktiv rovná straně pasiv.

$$\sum aktiv = \sum pasiv \quad (2.2)$$

Aktiva přináší podniku budoucí ekonomický prospěch. Jedná se o soubor majetku, který podnik k určitému dni vlastní a se kterým disponuje. Aktiva jsou v rozvaze uspořádána vzestupně podle jejich likvidnosti², nejméně likvidní je dlouhodobý majetek a nejlikvidnější položku aktiv tvoří peněžní prostředky v pokladně nebo na bankovním účtu. Rozdíl mezi dlouhodobými a krátkodobými aktivy spočívá v době vázanosti a využitelnosti, kdy u dlouhodobých aktiv je tato doba delší než jeden rok a u krátkodobých aktiv je doba vázanosti a využitelnosti kratší než jeden rok. Dlouhodobý majetek si zachovává svou původní podobu

¹ Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li v zákoně výjimečně stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem.

² Schopnost majetku přeměnit se na hotové peněžní prostředky

a nespotřebovává se najednou, ale postupně. Naopak oběžný majetek podléhá jednorázové spotřebě a má proměnlivý charakter, při průchodu hospodářským cyklem mění svou podobu. Pro potřeby finanční analýzy se zjišťuje, v jakém konkrétním druhu je majetek vázán a jak je oceněn, jak je opotřebený, jak často dochází k obratu zásob a jaké je optimální složení majetku.

Pasiva tvoří zdroje krytí majetku, které rozlišujeme z hlediska vlastnictví na vlastní zdroje a cizí zdroje. Strana pasiv představuje pro podnik závazek (dluh), jehož plnění vyvolá v budoucnu snížení ekonomického prospěchu. Závazky se v rozvaze seřazují podle jejich splatnosti na krátkodobé závazky s dobou splatnosti kratší než jeden rok pro financování běžného provozu podniku a dlouhodobé závazky splatné v době delší než jeden rok pro financování majetku s delší životností. Slouží pro přehled z jakých zdrojů je majetek financován a jaký je podíl vlastních a cizích zdrojů v podniku, zda je podnik schopen dostát svým splatným závazkům.

Tab. 2.2 Struktura rozvahy

Rozvaha společnosti k 31. 12. 2xxx			
Aktiva		Pasiva	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Rezervní fondy
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	VH minulých let
		A. V.	VH běžného účetního období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí kapitál
C. I.	Zásoby	B. I.	Rezervy
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	B. II.	Dlouhodobé závazky
C. III.	Krátkodobé pohledávky	B. III.	Krátkodobé závazky
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozdělení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: Kolektiv autorů (2013)

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)

Výkaz zisku a ztráty je tokovým účetním výkazem, který zachycuje náklady, výnosy a výsledek hospodaření za určité časové období viz Tab. 2.3.

Tab. 2.3 Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztráty

Výsledek hospodaření za účetní období
+ Tržby za prodej zboží
- Náklady na prodané zboží
= <i>Obchodní marže</i>
+ Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
- Náklady související s provozní činností
= <i>Provozní výsledek hospodaření</i>
+ Výnosy z finančních činností
- Náklady na finanční činnost
= <i>Finanční výsledek hospodaření</i>
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost (provozní VH + finanční VH - daň z příjmu za běžnou činnost)
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z příjmů z mimořádné činnosti
= <i>Mimořádný výsledek hospodaření</i>
Výsledek hospodaření za účetní období (VH za běžnou činnost + VH za mimořádnou činnost)

Zdroj: Vlastní zpracování

Náklady, vstupy do podniku, představují spotřebu výrobních činitelů v peněžním vyjádření. Se vznikem nákladů je obvykle spojen vznik závazků nebo úbytek majetku. *Výnosy* zachycují výstupy z podniku v peněžním vyjádření, souvisí s prodejem jednotlivých výkonů podniku. Výnosy většinou způsobují zvýšení hodnoty aktiv podniku nebo snížení hodnoty pasiv. Výsledek hospodaření je rozdílem mezi výnosy a náklady.

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (2.3)$$

Kladný výsledek hospodaření představuje zisk, v opačném případě je podnik ve ztrátě. Struktura výsledovky je rozdělena na několik stupňů výsledků hospodaření. Jednotlivé hospodářské výsledky se od sebe liší tím, jaké náklady a výnosy vstupují do jeho struktury.

Informace získané analýzou výkazu zisku a ztráty umožňují určit jakým způsobem a v jaké výši ovlivnily jednotlivé položky výsledek hospodaření. Získané údaje primárně slouží k hodnocení schopnosti podniku vytvářet dostatečný objem zisku. Finanční analýza pracuje s mnoha ukazateli, které vyplývají z výkazu zisku a ztráty a slouží k hodnocení podniku a mezipodnikovému srovnání. Z důvodu mezinárodního sladění byly zavedeny jednotné pojmy a pro tyto účely jsou v Tab. 2.4 představeny anglické zkratky těchto nejpoužívanějších pojmů.

Tab. 2.4 Často používané anglické zkratky charakterizující hospodaření podniku

zkratka	plné znění	český překlad	způsob zjištění
EAT	Earning after Tax	zisk po zdanění (čistý zisk)	VH za účetní období (dále čistý zisk)
EBT	Earning before Tax	zisk před zdaněním	EAT + daň za běžnou činnost + daň za mimořádnou činnost
EBIT	Earning before Interest and Tax	zisk před úroky a zdaněním	EBT + nákladové úroky
EBITDA	Earning before Interest, Tax, Amortization and Depreciation	zisk před úroky, zdaněním a odpisy	EBIT + odpisy
NOPAT	Net Operation Profit after Tax	provozní zisk po zdanění	nejlepší odhad $EBIT \cdot (1-t)$, kde t je daňová sazba

Zdroj: Scholleová (2012)

Při sestavování výsledovky je uplatňován tzv. akruální princip, podle něhož jsou transakce zachycovány a vykazovány v období, s nímž věcně a i časově souvisí. Problém nastává v případě, že okamžik vzniku nákladů nebo výnosů není shodný s okamžikem vzniku výdajů a příjmů. Na základě akruálního principu je časová a věcná shoda nákladů a výnosů a výdajů a příjmů řešena tzv. časovým rozlišením nákladů a výnosů. Z toho vyplývá, že se nákladové a výnosové položky nemusí vždy opírat o skutečné peněžní toky, což znamená, že výsledný čistý zisk nemusí obsahovat skutečně dosaženou hotovost v daném období. Proto je důležité sestavovat přehled o peněžních tocích, ve kterém jsou náklady a výnosy přeměněny do peněžních toků.

Přehled o peněžních tocích (výkaz Cash Flow)

Výkaz cash flow je tokový účetní výkaz, který zachycuje změny peněžních prostředků za určité období. Peněžními toky rozumíme přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů v souvislosti s ekonomickou činností podniku. Peněžní prostředky jsou peníze v hotovosti v pokladně a na bankovním účtu a ceniny. Peněžní ekvivalenty zahrnují krátkodobý likvidní majetek podniku.

Při hodnocení celkového finančního toku je rozhodující stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období k určitému okamžiku. V průběhu účetního období dochází ke změnám formou příjmů a výdajů. Počáteční stav upravený o změny za určité období tvoří konečný stav peněžních prostředků a jejich ekvivalentů k určitému okamžiku. Ve zjednodušené podobě lze schéma výkazu cash flow znázornit podle Obr. 2.3.

Obr. 2.3 Zjednodušené schéma výkazu cash flow

Počáteční stav peněžních prostředků

- + CF z provozní činnosti
- + CF z investiční činnosti
- + CF z finanční činnosti

Konečný stav peněžních prostředků

Zdroj: Dluhošová (2010)

Přehled o peněžních tocích je rozdělen do tří činností podle základních aktivit podniku:

CF z provozní činnosti zachycuje hlavní podnikatelskou činnost podniku. Peněžní toky z provozní činnosti jsou rozdílem mezi příjmy a výdaji za běžnou činnost. Vypovídá o tom, jestli je podnik schopen sám na sebe vydělat a sděluje, kolik peněz podnik vytvořil v rámci provozní činnosti.

CF z investiční činnosti je spojena s pohybem investičního majetku, který zahrnuje nákup a prodej dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku, případně poskytování úvěrů a půjček přijímání jejich splátek.

CF z *finanční činnosti* ovlivňuje velikost a složení kapitálu a závazků dlouhodobých i krátkodobých. Odpovídá na otázku: z čeho si firma financovala své aktivity?

Přehled o peněžních tocích lze sestavovat dvěma způsoby:

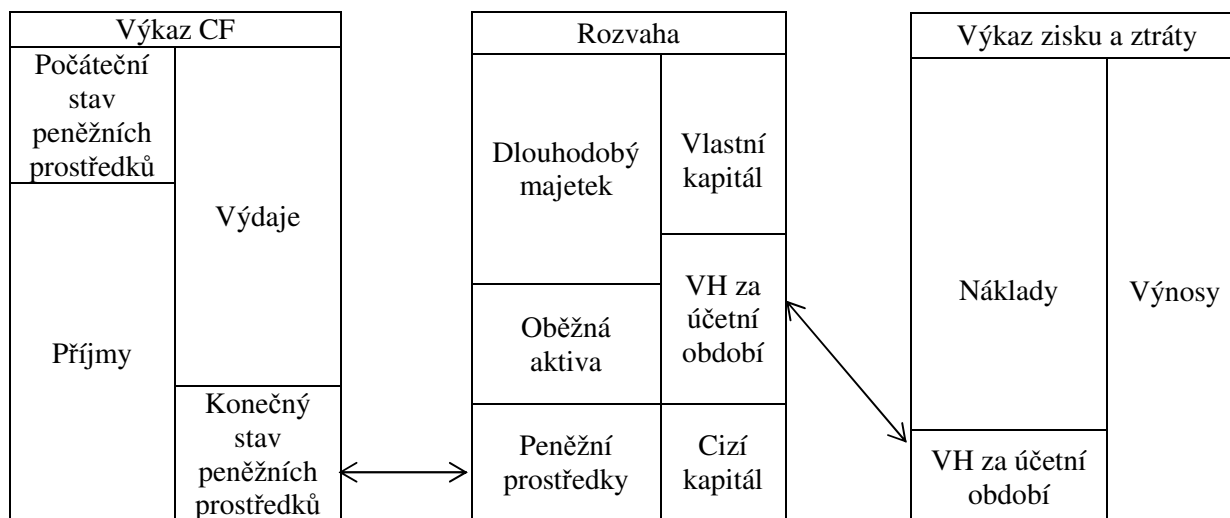
- a) *přímou metodou* – spočívá ve vykázání veškerých peněžních příjmů a výdajů za dané období, výsledný CF je rozdíl mezi příjmy a výdaji. Tato metoda je přesnější, ale méně často používaná. Je poměrně náročná na evidenci.
- b) *nepřímou metodou* – výsledek hospodaření je upraven do pohybu peněžních prostředků. Více využívána, ale méně přesná. Metoda nenáročná na evidenci.

Podle Dluhošové (2010) analýza výkazu cash flow poskytuje informace o finančních a investičních procesech v příslušném účetním období. Tyto informace jsou rozhodujícím nástrojem pro přijetí kvalitních rozhodnutí managementu podniku, investorů i věřitelů. Slouží k posouzení likvidity v krátkém období, rentability a rozhodování o efektivnosti a návratnosti investic v dlouhém období. Hodnotí zadluženost, z jakých zdrojů jsou financovány potřeby podniku.

2.3.2 Vazby mezi účetními výkazy

Pro kvalitní zpracování finanční analýzy je nutné respektovat provázanost jednotlivých účetních výkazů - rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow. Provázanost mezi výkazy je zachycena na Obr. 2.4. Stěžejním výkazem je rozvaha, od níž jsou ostatní výkazy odvozené a podrobněji definují některé položky rozvahy. Výkaz zisku a ztráty je souhrnným výkazem nákladů výnosů a nákladů, jehož výsledek hospodaření za běžné účetní období je součástí rozvahy na straně pasiv jako součást vlastního kapitálu. Rozvahu a výkaz cash flow spojuje konečný stav peněžních prostředků a jiných peněžních ekvivalentů, který se v rozvaze vykazuje jako součást oběžných aktiv na konci účetního období.

Obr. 2.4 Vazby mezi účetními výkazy

Zdroj: Dluhošová (2010)

2.4 Fáze finanční analýzy

Postup při zpracování finanční analýzy se odlišuje v závislosti na tom, zda se jedná o interní či externí zpracování. Při externím zpracování je zapotřebí zjistit informace o daném podniku - předmětu jeho činnosti, počtu zaměstnanců atd., které obvykle vychází z výročních zpráv jednotlivých podniků. V případě, že tyto výroční zprávy nejsou k dispozici, je možné čerpat z volně dostupných informací nebo z placených databází.

Další etapy zpracování finanční analýzy jsou již shodné jak pro interního, tak externího finančního analytika. Sedláček (2007) doporučuje postupovat při zpracování finanční analýzy v následujících krocích:

1. Charakteristika prostředí a zdrojů dat:

- výběr srovnatelných podniků,
- příprava dat a ukazatelů,
- sběr dat a ověření použitelnosti ukazatelů.

2. Výběr metody a základní zpracování dat:

- volba vhodné metody analýzy a výběr ukazatelů,
- výpočet ukazatelů,
- hodnocení relativní pozice podniku.

3. *Pokročilé zpracování dat:*

- identifikace modelu dynamiky – analýza vývoje ukazatelů v čase,
- kauzální analýza hodnotící vztahy mezi ukazateli (pyramidální rozklady),
- korekce a zjištění odchylek.

4. *Návrhy na dosažení cílového stavu:*

- variantní návrhy na opatření,
- odhady rizik variantních řešení,
- výběr doporučené varianty.

2.5 Metody finanční analýzy

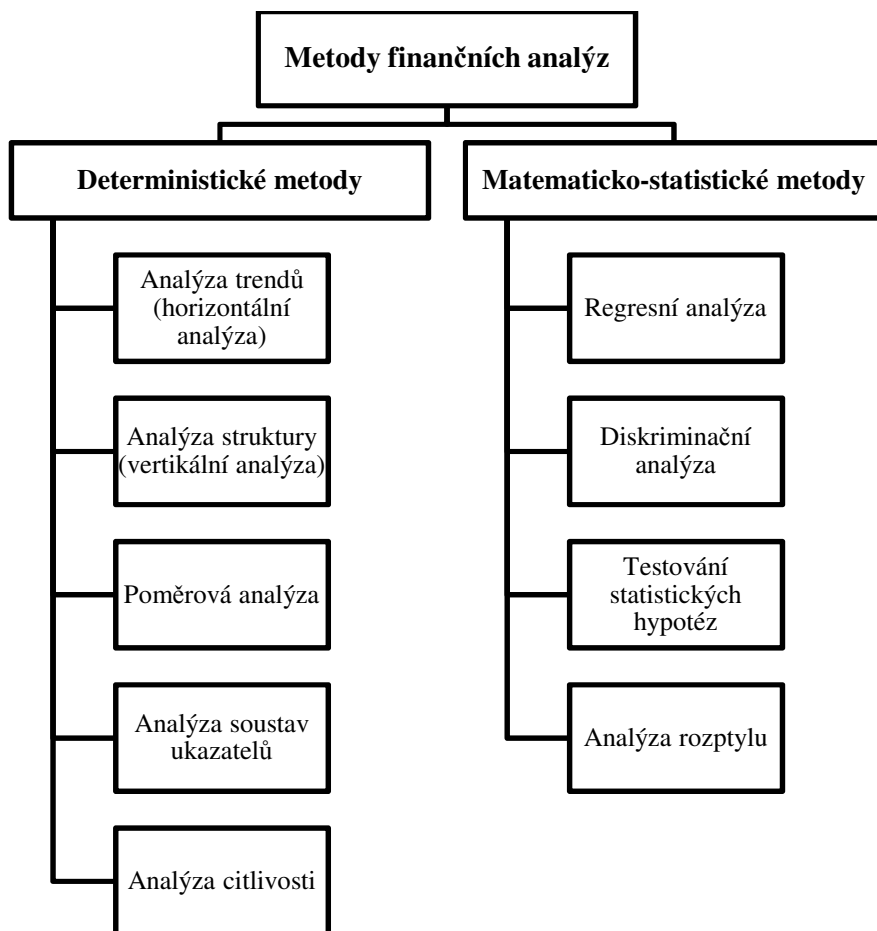
Na rozdíl od finančního účetnictví není metodika finanční analýzy upravena ani regulována žádnými právními předpisy nebo všeobecně uznávanými jednotnými standardy, ale postupem času se vyvinuly obecně přijímané analytické postupy a techniky. Finanční analýza i účetnictví mají společný cíl, podat věrný a poctivý obraz o majetkové, finanční a hospodářské situaci podniku.

Každý podnik přizpůsobuje finanční analýzu svým potřebám. Vybírá z různých způsobů a metod, v různé míře podrobnosti, pomocí různých forem a technik. V běžné podnikatelské praxi je téměř nemožné a zbytečné zpracovávat celkovou analýzu. Podnik proto využívá jen vybrané finanční ukazatele, které se sledují pro delší období a mají tak lepší vypovídací schopnost.

Scholleová (2012, s. 164) tvrdí, že: „*existuje značné množství různých technik finanční analýzy, jejichž cílem není vypočítat maximální počet čísel, ale získat co nejjasnější podklad pro další rozhodování o možnostech zlepšení řízení podniku.*“

Základní členění metod finanční analýzy podle Dluhošové (2010) uvádí Obr. 2.5.

Obr. 2.5 Členění metod finanční analýzy

Zdroj: Dluhošová (2010)

Deterministické metody (označovány také jako elementární) jsou využívány především pro analýzu vývoje a odchylek pro menší počet období a patří mezi standardní nástroje pro běžnou finanční analýzu. Mezi nejvíce využívané deterministické metody patří analýza absolutních ukazatelů (horizontální a vertikální analýza), analýza rozdílových a poměrových ukazatelů. Poměrové ukazatele tvoří základ finanční analýzy, absolutní a rozdílové ukazatele mají doplňkovou funkci. Velikost absolutních ukazatelů závisí do značné míry na velikosti podniku a dalších faktorech, nelze je využít pro mezipodnikové srovnání. Velmi užitečné je srovnání vývoje vybraných absolutních ukazatelů v čase.

Matematicko-statistické metody vychází z údajů z delšího časového období a využívají specifické matematické a statistické nástroje k hodnocení finanční situace. Cílem těchto

modelů je posouzení determinantů a faktorů vývoje a určení kauzálních závislostí a vazeb. Podstatou finanční analýzy je provést výpočet příslušných ukazatelů, které mají dobrou vypovídací schopnost vzhledem k analyzované ekonomické realitě. Tyto ukazatele lze vyjádřit v procentech, peněžních jednotkách nebo časových jednotkách.

2.5.1 Horizontální a vertikální analýza

Horizontální a vertikální analýza představují základní východisko analýzy účetních výkazů, které umožňují podniku lepší orientaci v jeho hospodaření. Oba postupy jsou založeny na zkoumání absolutních položek z účetních výkazů v určitých souvislostech a relacích. Cílem horizontální i vertikální analýzy je rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin a přijetí vhodných opatření ke zlepšení finanční budoucnosti podniku.

Horizontální analýza (analýza trendů)

Horizontální analýza zachycuje vývoj jednotlivých položek účetních výkazů v čase, umožňuje sledovat absolutní i relativní (procentní) meziroční změny těchto položek. Tato analýza se provádí po řádcích, horizontálně, proto se nazývá horizontální. Změny jsou hodnoceny vzhledem k minulému účetnímu období. Analýza trendů je účinnější a má lepší vypovídací schopnost v případě, že jsou sledována více než dvě účetní období. K dosažení dostatečné vypovídací schopnosti této metody je zapotřebí zajistit srovnatelnost údajů v časové řadě a vyloučit všechny náhodné vlivy, které nějakým způsobem působily na vývoj určité položky, v případě budoucího vývoje je třeba do analýzy zahrnout předpokládané změny. Podle Dluhošové (2010) lze zachytit změny jednotlivých položek v absolutním nebo v procentním vyjádření následujícím způsobem,

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1} = \Delta U_t, \quad (2.4)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}} = \frac{\Delta U_t}{U_{t-1}}, \quad (2.5)$$

kde U_t je hodnota ukazatele, t je běžný rok, $t - 1$ je předchozí rok.

Vertikální analýza (analýza struktury)

Vertikální analýza - procentní rozbor komponent posuzuje význam dílčích složek vzhledem k souhrnnému absolutnímu ukazateli, zjišťuje podíl jednotlivých položek účetních výkazů na zvoleném základu v procentním vyjádření. V případě analýzy rozvahy jsou její jednotlivé položky vyjádřeny jako procento z celkových aktiv nebo z celkových pasív, tedy z bilanční sumy. Při analýze výkazu zisku je základem procentního vyjádření určité položky velikost celkových výnosů nebo tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb. Název vertikální nese tato analýza proto, že se pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech ve sloupcích odshora dolů. Analýza struktury v procentním vyjádření je velmi vhodným nástrojem pro meziroční a mezipodnikové srovnávání. Dluhošová (2010) uvádí obecný vzorec vertikální analýzy takto,

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i}, \quad (2.6)$$

kde U_i je hodnota dílčího ukazatele, $\sum U_i$ je velikost absolutního ukazatele.

Výsledky vertikální analýzy lze porovnat s tzv. *bilančními pravidly*. Tyto pravidla poměrně jednoduchým způsobem formulují doporučení pro vzájemný vztah mezi majetkovou a kapitálovou strukturou. Neřeší výši, ale strukturu finančních prostředků ke krytí kapitálové potřeby. Finanční manažeři by se měli tímto doporučením řídit, aby tak zajistili dlouhodobou finanční stabilitu podniku a jeho dobrou finanční kondici.

Mezi nejvýznamnější bilanční pravidla patří:

Zlaté pravidlo financování doporučuje financovat krátkodobý majetek krátkodobými zdroji a dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji, tedy z vlastních nebo dlouhodobých cizích zdrojů. Jedná se o to, že při používání krátkodobých zdrojů na financování přírůstku nebo obnovy dlouhodobého majetku by se podnik mohl dostat do finančních problémů kvůli splatnosti krátkodobých zdrojů. Z časového hlediska by měly být zdroje krytí jednotlivých složek majetku k dispozici minimálně v době, po kterou je příslušný majetek v podniku vázán.

$$\text{Dlouhodobý majetek} = \text{vlastní kapitál} + \text{cizí kapitál dlouhodobý} \quad (2.7)$$

$$\text{Krátkodobý majetek} = \text{cizí kapitál krátkodobý} \quad (2.8)$$

Zlaté pari pravidlo je rozšířením zlatého pravidla financování. V podstatě doporučuje, aby podnik využíval k financování dlouhodobého majetku především vlastní zdroje. Dlouhodobý majetek je obvykle financován i z cizích zdrojů, proto se dlouhodobý majetek a vlastní zdroje rovnají jen výjimečně. Toto pravidlo se v praxi příliš nedodržuje, protože neumožňuje využít výhody financování cizím kapitálem.

$$\text{Dlouhodobý majetek} = \text{vlastní kapitál} \quad (2.9)$$

Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika říká, že vlastní zdroje by měly převyšovat cizí zdroje, v krajním případě se mohou rovnat. Vlastníci podniku by měli přispívat k financování přinejmenším stejným dílem jako věřitelé. Riziko pro věřitele je tím menší, čím menší je podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu. Pro získání a udržení cizích zdrojů financování je proto zásadní udržovat co možná největší vlastní kapitál. V praxi není toto pravidlo často dodržováno a cizí zdroje značně převyšují vlastní kapitál.

$$\text{Vlastní kapitál} \geq \text{cizí kapitál krátkodobý} + \text{cizí kapitál dlouhodobý} \quad (2.10)$$

2.5.2 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů tvoří základ pro hodnocení finanční situace podniku a patří k nejrozšířenějším a nejpoužívanějším metodám finanční analýzy. Jádrem této metody je výpočet poměrových ukazatelů z upravených finančních výkazů pro účely finanční analýzy. Poměrové ukazatele vyjadřují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Při posuzování ekonomické situace podniku pomocí určité soustavy poměrových ukazatelů je velmi významný proces srovnávání, který lze provádět vůči normě, v prostoru nebo v čase. Podle Sedláčka (2007) je důvodem širokého využití poměrových ukazatelů skutečnost, že:

1. umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace (trendová analýza),
2. jsou vhodným nástrojem prostorové analýzy, porovnávají více podobných podniků navzájem (komparativní analýza),
3. mohou být používány jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika i předvídat budoucí vývoj.

Nevýhodou poměrových ukazatelů je jejich nízká schopnost vysvětlovat jevy.

Poměrové ukazatele je možno členit z hlediska účetních výkazů, ze kterých primárně vycházejí na ukazatele struktury majetku a kapitálu, ukazatele tvorby výsledku hospodaření, ukazatele na bázi peněžních toků. Dále lze poměrové ukazatele rozdělit podle jejich charakteristiky a posuzovaných vlastností podniku do pěti základních skupin:

- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele kapitálového trhu.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability neboli ukazatele výnosnosti, vyjadřují, do jaké míry je podnik schopen zhodnocovat vložený kapitál. Obecně je rentabilita vyjadřována jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu. Podle toho, jaký typ kapitálu je použit rozlišujeme ukazatele na rentabilitu aktiv (ROA), rentabilitu vlastního kapitálu (ROE), rentabilitu dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE), rentabilitu tržeb (ROS). Ukazatele rentability patří mezi nejsledovanější ukazatele vzhledem k tomu, že hodnotí efektivnost hospodaření podniku a jeho schopnost vytvářet zisk. Zisk je absolutním ukazatelem výkonu podniku. Čím vyšší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem. Ukazatele rentability by měly mít v případě úspěšného podniku rostoucí tendenci. Tyto ukazatele mohou být vyjádřeny v několika tvarech podle kategorie zisku v čitateli, který ovlivňuje i následnou interpretaci výsledku (viz Tab. 2.4.).

Rentabilita aktiv (Return to Assets) vyjadřuje poměr zisku na celkových aktivech investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda byly financovány z vlastních nebo cizích zdrojů. Nejjednodušší varianta výnosnosti aktiv spočívá v dosazení zisku před úroky a zdaněním (EBIT) do čitatele. Tento ukazatel je vhodným nástrojem pro porovnávání podniků s rozdílným daňovým prostředím a rozdílným úrokovým zatížením.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (2.11)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity) je poměrový ukazatel, který vyjadřuje celkovou výnosnost vloženého vlastního kapitálu. Sleduje, kolik čistého zisku po zdanění (EAT) připadá na jednu korunu investovanou vlastníky podniku. Jedná se o ukazatel, pomocí kterého vlastníci zjišťují, zda je jejich kapitál efektivně reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice.

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \quad (2.12)$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (Return on Capital Employed) představuje široce využívané měřítko výkonnosti, které hodnotí význam dlouhodobě investovaného kapitálu vzhledem k výnosnosti vlastního kapitálu spojeného s dlouhodobými zdroji financování. Měří kolik zisku před úroky a zdaněním podnik dosáhl z jedné koruny, kterou investovali akcionáři a věřitelé.

$$ROCE = \frac{EBIT}{VK + CK \text{ dlouhodobý}} \quad (2.13)$$

Rentabilita tržeb (Return on Sales) charakterizuje schopnost podniku dosahovat zisku po zdanění při dané úrovni tržeb. Sleduje, kolik korun zisku podnik utvoří z jedné koruny tržeb. Je vhodným především pro srovnání v čase a mezipodnikové porovnání. Někdy bývá označována jako zisková marže.

$$ROS = \frac{EAT}{tržby} \quad (2.14)$$

Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity hodnotí schopnost podniku přeměnit svá aktiva na hotové peněžní prostředky, které jsou nezbytné k úhradě splatných závazků. Likvidita souvisí s dlouhodobou existencí podniku a je důležitá z hlediska finanční rovnováhy podniku. Významný je také pojem solventnost, tedy schopnost splácet závazky ve lhůtě jejich splatnosti. Mezi likviditou a solventností existuje vzájemný vztah, který uvádí, že podmínkou solventnosti je likvidita. Obecně platí, že ukazatele likvidity mají tvar podílu podle toho, čím je možno platit k tomu, co je nutno platit.

Celková likvidita (Current Ratio) bývá také označována jako běžná likvidita, ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku. Vypovídá o schopnosti podniku uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva na hotovost. Nevýhodou toho ukazatele je, že často není splněn předpoklad přeměny oběžných aktiv v hotovost v krátkém čase. Doporučené hodnoty pro celkovou likviditu jsou v rozmezí od 1,5 do 2,5.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{OA}{CK \text{ krátkodobý}} \quad (2.15)$$

Pohotová likvidita (Quick Ratio – Acid Test Ratio) se liší od celkové likvidity vyloučením zásob z oběžných aktiv a ponechává v čitateli jen peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Ukazatel pohotové likvidity odstraňuje nevýhody ukazatele celkové likvidity. Výše tohoto ukazatele závisí na typu činnosti podniku, odvětví, na strategii finančního hospodaření podniku apod. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí od 1,0 do 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA - \text{zásoby}}{CK \text{ krátkodobý}} \quad (2.16)$$

Okamžitá likvidita (Cash Ratio) měří schopnost podniku hradit právě splatné dluhy. Čítec tohoto ukazatele tvoří krátkodobý finanční majetek, tedy peněžní prostředky a jejich ekvivalenty. Tento ukazatel je poměrně nestabilní, proto slouží spíše k dokreslení likvidity podniku. Optimální hodnota by měla být přibližně 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{OA - \text{zásoby} - \text{pohledávky}}{CK \text{ krátkodobý}} = \frac{KFM}{CK \text{ krátkodobý}} \quad (2.17)$$

Rozdílové ukazatele likvidity

Analýza rozdílových ukazatelů jinak označovaná také jako analýza fondů finančních prostředků, slouží k analýze a řízení finanční situace podniku především z pohledu likvidity. Fond v tomto případě představuje ukazatele, které vychází z aktiv nebo pasiv. Typickým příkladem je ukazatel čistého pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál (Net Working Capital) slouží k určování optimální výše jednotlivých položek oběžných aktiv a nalezení vhodného způsobu jejich financování, má tedy bezprostřední vliv na likviditu podniku. Pro zajištění likvidity podniku je žádoucí, aby oběžná aktiva převyšovala krátkodobé zdroje, jinak řečeno, aby dlouhodobé zdroje převyšovaly dlouhodobý majetek. Označení „čistý“ představuje kapitál, který je očištěn o krátkodobé závazky. Označení „pracovní“ znamená, že neustále obíhá, tedy pracuje.

Z hlediska řízení rozlišujeme operativní a strategický přístup. Čistý pracovní kapitál v operativním řízení představuje část oběžného majetku, která se během roku přemění na pohotové peněžní prostředky a po úhradě krátkodobých závazků může být použita k uskutečnění podnikatelských záměrů. Z pohledu strategického řízení se tedy jedná o část oběžných aktiv krátkodobého majetku, která je kryta dlouhodobými finančními zdroji (vlastním kapitálem a dlouhodobým cizím kapitálem).

$$\text{Operativní přístup} \quad \text{ČPK} = OA - CK \text{ krátkodobý} \quad (2.18)$$

$$\text{Strategický přístup} \quad \text{ČPK} = (VK + CK \text{ dlouhodobý}) - DM \quad (2.19)$$

Čistý pracovní kapitál je možné také chápat jako část finančních prostředků, které by podniku umožnily pokračovat v omezeném rozsahu v jeho činnosti, pokud by byl nucen uhradit určitou část nebo veškeré své krátkodobé závazky. Jedná se o tzv. finanční polštář pro případ nouze. Krátkodobé dluhy mohou být vymezeny podle doby splatnosti do 1 roku až 3 měsíců, což umožňuje oddělit v oběžných aktivech část peněžních prostředků, které slouží k bezprostřední úhradě krátkodobých závazků, od části, která je relativně volná a může být disponibilním finančním fondem. Tento finanční fond manažeri podniku využívají k naplnění hospodářské politiky podniku.

Velikost čistého pracovního kapitálu je závislá na oboru podnikání. Celková výše a růst tohoto ukazatele charakterizuje finanční a investiční činnost podniku a celkovou úspěšnost jeho řízení.

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje strategii financování podniku (viz Obr. 2.6).

Obr. 2.6 Strategie financování podniku

Umírněný		Konzervativní		Agresivní	
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
	Dlouhodobé dluhy				Dlouhodobé dluhy
Oběžná aktiva	Krátkodobé dluhy	Oběžná aktiva	Dlouhodobé dluhy	Oběžná aktiva	Krátkodobé dluhy
			Krátkodobé dluhy		
ČPK = 0		ČPK > 0 (kladný)		ČPK < 0 (záporný)	

Zdroj: Holečková (2008)

Umírněný způsob financování respektuje základní pravidlo pro financování majetku, které dává do souladu životnost aktiv s dobou splatnosti pasiv. Jedná se o vyrovnanou majetkovou a kapitálovou strukturu.

Konzervativní způsob financování majetku znamená, že podnik financuje dlouhodobými finančními zdroji nejen dlouhodobý majetek, ale také oběžný majetek. Hovoříme o překapitalizování podniku. Dochází k neefektivnímu využití dlouhodobých zdrojů, které jsou dražší než zdroje krátkodobé.

Agresivní způsob financování je levnější, ale pro podnik představuje značné riziko a může ohrozit likviditu majetku. Jedná se o strategii, kdy podnik využívá krátkodobý cizí kapitál ke krytí části dlouhodobého majetku, hovoříme o podkapitalizování podniku.

Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Finanční stabilita je dána strukturou zdrojů financování podniku. Ukazatele zadluženosti zkoumají, do jaké míry podnik využívá k financování svého majetku cizí zdroje, tedy dluh. Podniky mohou k financování svých aktiv využít i vlastních zdrojů, ale tento

způsob je většinou dražší a podnik tak ztrácí pružnost reagovat na své vlastní finanční potřeby. Cílem analýzy zadluženosti podniku je proto nalézt optimální vztah mezi vlastním a cizím kapitálem – kapitálovou strukturou.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech je považován za jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení finanční stability podniku. Vyjadřuje schopnost podniku krýt svůj majetek vlastními zdroji a udává jak vysoká je jeho finanční samostatnost.

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2.20)$$

Stupeň krytí stálých aktiv sleduje, zda jsou stálá aktiva (dlouhodobý majetek) podniku kryta dlouhodobým kapitálem (vlastním kapitálem a dlouhodobým cizím kapitálem). Čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím lepší je finanční stabilita podniku. Stupeň krytí stálých aktiv by měl optimálně dosahovat alespoň 100 %, tedy veškerý dlouhodobý majetek by měl být kryt dlouhodobými zdroji.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.21)$$

Majetkový koeficient (finanční páka) vypovídá o tom, kolik aktiv připadá na jednu korunu vlastního kapitálu. Trend tohoto ukazatele by měl být stabilní. Slouží pro stanovení optimálního poměru mezi vlastním a cizím kapitálem při finančním řízení.

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastí kapitál}} \quad (2.22)$$

Ukazatel celkové zadluženosti (věřitelského rizika) vypovídá, do jaké míry je podnik zadlužen, jaký je podíl celkových závazků k celkovým aktivům. Jedná se o velmi významný ukazatel hodnotící podíl věřitelů na celkovém kapitálu, z něhož je majetek podniku financován. Čím vyšší je jeho hodnota, tím vyšší je věřitelské riziko. Tento ukazatel ovlivňuje kromě věřitelského rizika také výnosnost podniku. Celkovou zadluženost lze podle časového hlediska rozdělit na dlouhodobou zadluženost (cizí kapitál dlouhodobý/aktiva) a na

krátkodobou zadluženost (cizí kapitál krátkodobý/aktiva). Doporučená hodnota by se měla pohybovat v intervalu 30 – 60 % v závislosti na oboru podnikání, velikosti podniku a charakteru činnosti.

$$Ukazatel\ celkové\ zadluženosti = \frac{cizí\ kapitál}{aktiva} \quad (2.23)$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu má stejnou vypořádací schopnost jako ukazatel celkové zadluženosti. Oba rostou s tím, jak roste podíl dluhů ve finanční struktuře podniku. Závisí na fázi vývoje podniku a postoji vlastníků k riziku. Hodnota toho ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí od 80 % do 120 % u stabilních podniků.

$$Ukazatel\ zadluženosti\ vlastního\ kapitálu = \frac{cizí\ kapitál}{vlastní\ kapitál} \quad (2.24)$$

Úrokové krytí neboli ukazatel ziskové úhrady úroků vyjadřuje, kolikrát jsou úroky kryty výší provozního zisku před úroky a daněmi (EBIT), tedy kolikrát je zajištěno placení úroku ziskem. Čím vyšší je jeho hodnota, tím lepší je finanční situace podniku. V případě, že je hodnota úrokového krytí 1, podnik veškerý vytvořený zisk použije na krytí úroků. Pokud je jeho hodnota nižší než 1, podnik si nevydělá ani na zaplacení svých úroků. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by měla být vyšší než 5.

$$Úrokové\ krytí = \frac{EBIT}{nákladové\ úroky} \quad (2.25)$$

Úrokové zatížení je převrácenou hodnotou ukazatele úrokového krytí. Vyjadřuje, jakou část ze zisku odčerpávají úroky. V případě, že podnik vykazuje dlouhodobě nízkou úroveň úrokového zatížení, může si dovolit vyšší podíl cizího kapitálu.

$$Úrokové\ zatížení = \frac{nákladové\ úroky}{EBIT} \quad (2.26)$$

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity nebo také ukazatele relativní vázanosti kapitálu v různých formách aktiv. Hodnotí, do jaké míry je podnik schopen efektivně hospodařit se svými dlouhodobými i krátkodobými aktivy. Tyto ukazatele jsou využívány pro optimální řízení aktiv. Informují, zda podnik disponuje přebytečnými kapacitami aktiv, nebo naopak nemá dostatek produktivních aktiv k naplnění budoucích růstových příležitostí. Pro každé odvětví jsou typické jiné hodnoty, proto u této skupiny ukazatelů platí, že je nutné hodnotit jejich stav a vývoj vzhledem k odvětví, ve kterém podnik působí. Při hodnocení aktivity podniku se setkáváme se dvěma typy ukazatelů, dobou obratu a počtem obrátů (obratovostí). Doba obratu vyjadřuje průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku a obratovost vyjadřuje počet obrátek za určité období.

Obrat celkových aktiv (rychlost obratu) je komplexní ukazatel, který udává počet obrátek aktiv, tedy kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Čím je rychlost obratu vyšší, tím vyšší je efektivita využití majetku v podniku.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.27)$$

Doba obratu celkových aktiv je obrácenou hodnotou ukazatele obratu. Měří celkovou produkční efektivnost podniku. Podává informace o intenzitě, s níž podnik využívá celkového majetku s cílem dosáhnout tržeb. Klíčová je co nejkratší doba obratu majetku vzhledem k tržbám.

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.28)$$

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů vázanosti zásob v podnikání do doby jejich spotřeby nebo do doby jejich prodeje. Je využíván především v provozním řízení.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.29)$$

Doba obratu pohledávek udává průměrnou dobu splatnosti pohledávek. Tento ukazatel je významný při řízení pohledávek a při plánování peněžních toků. Sleduje, zda obchodní partneři dodržují platební kázeň či nikoliv. Pokud dojde k situaci, že odběratelé trvale nehradí své pohledávky včas, měl by podnik zvážit patřičná opatření na urychlení jejich inkasa.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky \cdot 360}{tržby} \quad (2.30)$$

Doba obratu závazků hodnotí platební morálku podniku vůči svým dodavatelům. Udává počet dní, na které dodavatelé poskytl podniku obchodní úvěr, jak dlouho podnik odkládá platbu svých závazků.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky \cdot 360}{tržby} \quad (2.31)$$

Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele vychází jak z údajů zjištěných v účetnictví, tak z údajů kapitálového trhu. Hodnotí minulou činnost podniku a jeho budoucí výhled. Jsou zaměřeny na akciové společnosti, jejichž akcie jsou volně obchodovatelné na kapitálových trzích a mají význam především pro investory, akcionáře a obchodníky na kapitálovém trhu.

Čistý zisk na akcii (Earnings Per Share) vyjadřuje, jakou maximální výši dividend je možné vyplatit z čistého zisku (EAT) společnosti na jednu akcii. Čím je hodnota EPS vyšší, tím je vyšší cena akcií, což vede k růstu hodnoty společnosti.

$$EPS = \frac{EAT}{počet\ kusů\ kmenových\ akcií} \quad (2.32)$$

Ukazatel P/E (Price – Earnings Ratio) odhaduje počet let potřebných ke splacení ceny akcie jejím výnosem. Vyjadřuje, kolik jsou investoři ochotni zaplatit za jednu korunu vykazovaného zisku. Tento ukazatel je pravidelnou součástí burzovních zpráv.

$$P/E = \frac{tržní\ cena\ akcie}{čistý\ zisk\ na\ jednu\ akcii} \quad (2.33)$$

Dividendový výnos (Dividend Yield) hodnotí výnosnost akcie. Zohledňuje skutečnou výši vyplácené dividendy.

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{dividenda na kmenovou akcii}}{\text{tržní cena akcie}} \quad (2.34)$$

Market – to – Book Ratio je ukazatel, který vyjadřuje poměr tržní hodnoty podniku k jeho účetní hodnotě. Tržní hodnota prosperujícího podniku by měla být vyšší než jeho účetní hodnota, neboť je vytvořen goodwill.

$$\text{Market – to – Book Ratio} = \frac{\text{tržná cena akcie}}{\text{účetní hodnota akcie}} \quad (2.35)$$

Výplatní poměr (Payout Ratio) poskytuje informace o reinvestiční aktivitě podniku a jeho strategii. Zjišťuje, jaká část z čistého zisku je vyplácená v dividendách.

$$\text{Výplatní poměr} = \frac{\text{dividenda na kmenovou akcii}}{\text{čistý zisk na jednu akcii}} \quad (2.36)$$

3 Představení vybrané obchodní společnosti

Následující kapitola je věnována charakteristice a popisu společnosti STUDIO-D Opava s.r.o., na kterou jsou následně aplikovány vybrané metody finanční analýzy. Kromě toho je v této kapitole zpracována SWOT analýza společnosti, která jednoduchým a přehledným způsobem hodnotí silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

3.1 Základní údaje o obchodní společnosti

<i>Obchodní firma</i>	STUDIO-D Opava s.r.o.
<i>Právní forma</i>	Společnost s ručením omezeným
<i>Sídlo</i>	Holasovice 171, 747 74 Holasovice
<i>Ateliér</i>	Krnovská 75E, 746 01 Opava
<i>Identifikační číslo</i>	26 833 115
<i>Daňové identifikační číslo</i>	CZ 26 833 115
<i>Základní kapitál</i>	200 000 Kč
<i>Založení</i>	STUDIO-D Opava bylo založeno v roce 1993 jako volné sdružení projektantů. Po několikaleté činnosti bylo přetransformováno na právnickou osobu.
<i>Vznik společnosti</i>	30. dubna 2004 zápisem do Obchodního rejstříku
<i>Předmět podnikání</i>	<ul style="list-style-type: none">- projektová činnost ve výstavbě- inženýrská činnost v investiční výstavbě- provádění staveb, jejich změn a odstraňování- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví

- zprostředkování obchodu
- specializovaný maloobchod
- pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti

Webové stránky

www.studio-d.cz

Logo

Společnost si vytvořila své vlastní originální logo, které můžeme vidět na Obr. 3.1.

Obr. 3.1 Logo společnosti

Zdroj: STUDIO-D. Galerie obrázků. [online]. [cit. 2015-03-18].

Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/profil.php>

3.2 Profil obchodní společnosti

Projekční kancelář s názvem STUDIO-D Opava byla založena nejprve jako volné sdružení samostatných projektantů – fyzických osob za účelem lepšího postavení na trhu a se zaměřením na komplexní projekční a inženýrskou činnost v oblasti architektury, na pozemní a inženýrské stavby, urbanismus a územní plánování. Po desetileté činnosti došlo k transformaci na právnickou osobu – společnost s ručením omezeným. Obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o. vznikla dne 30. dubna 2004, kdy byla zapsána v Obchodním rejstříku vedeného Okresním soudem v Ostravě. Byla založena se základním jměním ve výši 200 000 Kč.

Společnost vykonává svou projekční činnost na základě živnostenského listu jako živnost ohlašovací - vázanou. Garantem je společník a jednatel Ing. arch. Lubomír Dehner,

který je držitelem velké autorizace u České komory architektů. Tato autorizace umožňuje výkon projekční činnosti v plném rozsahu a ve všech oborech, pro které Česká komora architektů autorizaci uděluje.

STUDIO-D Opava s.r.o. zaměstnává již řadu let konstantní počet zaměstnanců, tj. pět zaměstnanců. Kromě toho spolupracuje s celou řadou specialistů z různých oborů stavebního projektování (vytápění budov, vzduchotechnika, měření a regulace, zdravotní technika, elektroinstalace, statika a dynamika staveb, geologie, hydrologie, dopravní a inženýrské stavby, ekologie apod.). Svou velikostí se řadí mezi malé podniky, přesto působí nejen v Moravskoslezském kraji, ale také na území celé republiky. Nabízí pestrou a širokou škálu služeb viz kapitola 3.5 Realizace společnosti. Celý tým projekční kanceláře využívá ke své práci nejmodernější technologie v rámci svého oboru, například kvalitní inkoustové plottery a vynikající počítačové programy. Pro projekční účely jsou využívány zejména CAD programy společnosti Autodesk (AutoCAD Architecture, AutoCAD Map 3D) a grafická nástavba CADKON od firmy GRAITEC s.r.o. Pro vytváření názorných modelů a prezentací architektonických návrhů slouží programy Google SketchUp Pro a V-Ray.

Společnost je plátcem DPH a vede účetnictví v plném rozsahu, které zpracovává pomocí prostředků výpočetní techniky formou dodavatelského zajištění. Pro účely účetnictví společnost vede knihu pohledávek, závazků (dluhů), pokladní knihu, knihu cenin, knihu mezd a knihu cestovních náhrad. Dále dochází ke kontrole náležitostí účetních dokladů a jejich následnému zpracování pro potřeby externí účetní. Externí účetní zpracovává kompletní účetnictví společnosti, včetně účetních výkazů a účetní závěrky, která slouží jako výchozí podklad pro zpracování finanční analýzy. Účetní výkazy vede externí účetní ve zjednodušeném rozsahu pro příslušný finanční úřad a v plném rozsahu pro banky, které jejich plný rozsah vyžadují z důvodu kontroly schopnosti splácet bankovní úvěr. Účetnictví je vedeno podle základních účetních zásad včetně věrného a poctivého zobrazení skutečnosti a řídí se příslušnou legislativou, tedy Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Vyhláškou č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli a účtují v soustavě podvojného účetnictví, Českými účetními standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. a dalšími zákony. Dále vychází při své činnosti společnost s ručením omezeným ze Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a ze Zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

3.3 Činnost obchodní společnosti

Projekční kancelář STUDIO-D Opava s.r.o. nabízí komplexní služby v oblasti architektury a stavebnictví. Realizuje projekty obytných, občanských i průmyslových staveb včetně návrhů interiérů. Dále provádí projekty soukromé, veřejné a krajinné zeleně. Věnuje se ve značné míře urbanistickým studiím a územním plánům. Nabízí profesionální zpracování architektonických návrhů, investičních záměrů a studií. Provádí inženýrskou činnost, stavební dozor a konzultace či poradenskou činnost ve stavebnictví. Při výkonu projekční činnosti se řídí celou řadou právních předpisů. Základem je Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a jeho prováděcí vyhlášky. Mezi další důležité právní předpisy patří Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), právní předpisy v oblasti hygieny, ochrany zdraví, životního prostředí, dopravy, bezpečnosti práce apod.

3.4 Organizační struktura

STUDIO-D s.r.o. vlastní jeden společník, který je zároveň jednatelem, autorizovaným architektem a soudním znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí a v oboru stavebnictví, odvětví stavby obytné a průmyslové. Znaleckou činnost však vykonává jako fyzická osoba. Jednatel společnosti zastává funkci manažera, určuje celkovou strategii firmy, je zodpovědný za získávání zakázek a zastupuje společnost ve vztazích s jinými subjekty – zákazníky i externími specialisty a dbá na odborný rozvoj a vzdělávání všech pracovníků. Jako autorizovaný architekt se osobně podílí na projekční činnosti, rozděluje práci ostatním zaměstnancům, provádí koordinaci a kontrolu jednotlivých projektů a garantuje jejich kvalitu.

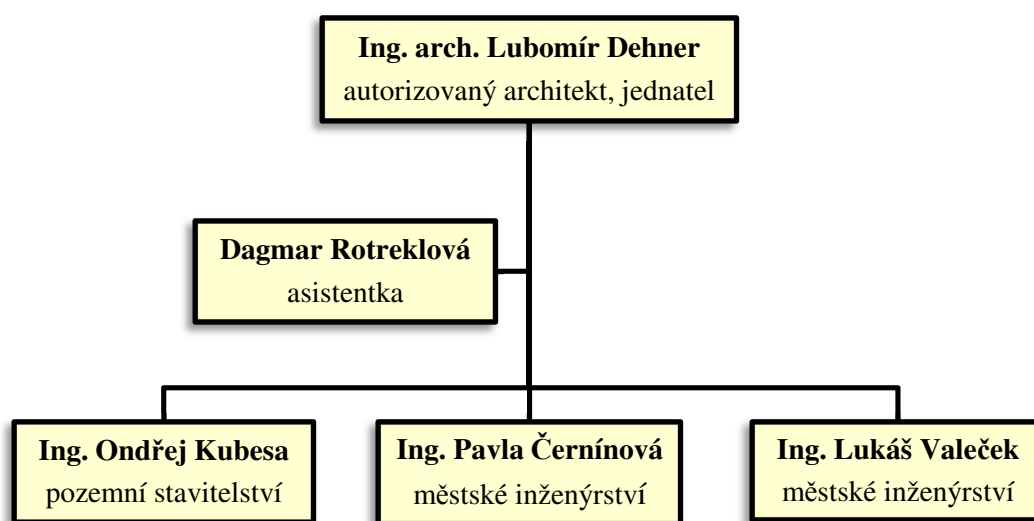
Asistentka projekční kanceláře zodpovídá za vedení mzdové agendy, přípravu účetních dokladů pro automatizované zpracování, zajišťuje materiálně technické zásobování firmy, kopírovací práce, kompletaci a expedici projektů, spolupracuje při vypracování cenových nabídek a vykonává všechny potřebné administrativní úkoly.

Tým samostatných projektantů pracuje v rámci své odborné způsobilosti a vzdělání na jednotlivých přidělených zakázkách. Při této práci koordinují na svých zakázkách práce všech

subdodavatelů a specialistů, jsou zodpovědní za odbornou úroveň projektů i dodržení termínů jejich dokončení.

Grafické znázornění organizačního uspořádání společnosti podle rozsahu pravomocí a řízení zachycuje Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Organizační struktura společnosti STUDIO-D Opava s.r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5 Realizace obchodní společnosti

STUDIO-D Opava s.r.o. spolupracuje s mnoha různými klienty a partnery. Mezi významné zadavatele veřejných zakázek patří například Ministerstvo financí ČR, Armáda ČR, Lesy ČR, Statutární město Opava, Statutární město Ostrava, město Odry, obec Holasovice, obec Hněvošice, obec Velké Heraltice, obec Dobroslavice a mnoho dalších měst a obcí. Projekční kancelář zpracovává projekty pro velké množství společností například Seliko Opava a.s., Praha West Investment, k.s. – OC Globus, Lena-hračky s.r.o, Ostroj a.s., Femont Opava s.r.o., Nejči nábytek s.r.o., Zámecké vinařství Bzenec s.r.o., atd.

Společnost realizovala velké množství projektů, které lze podle jejich charakteru rozdělit do tří kategorií:

Realizace v oblasti urbanismu a územního plánování

- rekonstrukce návsi ve Smolkově, projekt,
- regenerace sídliště Šalamouna Ostrava, rekonstrukce,
- Hozovo nábreží Opava, rekonstrukce,
- vnitroblok Fügnerova Opava, rekonstrukce
- nábreží řeky Opavy, novostavba
- rekreační oblast Stříbrné jezero Opava, revitalizace,
- revitalizace zámeckého parku Odry, revitalizace,
- hřiště a vnitroblok Antonína Sovy Opava, modernizace.

Realizace staveb občanského i průmyslového charakteru

- Obecní úřad Dobroslavice, projekt,
- Úřad práce Klatovy, rekonstrukce,
- Smuteční síň Otice, studie, soutěž,
- Gerlichova hrobka Odry, rekonstrukce,
- Hasičská zbrojnice Město Albrechtice, novostavba,
- Základní a Mateřská škola Hněvošice, modernizace, přístavba,
- Muzeum Slezský venkov Holasovice, přestavba.

Realizace staveb obytných

- rodinný dům Dolní Životice, rekonstrukce
- Penzion IV, ulice Hálkova Opava, soutěž,
- rodinný dům Stěbořice, rekonstrukce,
- rodinný dům Nový Jičín, novostavba,
- vodní mlýn Wesselský Loučky nad Odrou, rekonstrukce.

3.6 Ocenění obchodní společnosti

Projekční kancelář získala během let řadu ocenění za svou kvalitní a profesionální činnost a zúčastnila se mnoha soutěží a výběrových řízení.

2009 Čestné uznání Opavské ceny J. M. Olbricha za projekt rekonstrukce poutní kapličky ve Starých Těchanovicích viz Obr. 3.3.

Obr. 3.3 Poutní kaplička, Staré Těchanovice

Zdroj: STUDIO-D. Galerie obrázků. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/projekty.php>

2010 Hlavní cena v kategorii průmyslové stavby v soutěži Stavba MSK 2009 za stavbu LENA Hračky v Dolním Benešově na Obr. 3.4.

Obr. 3.4 LENA Hračky, Dolní Benešov

Zdroj: STUDIO-D. Galerie obrázků. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/projekty.php>

2011

Čestné uznání Opavské ceny J. M. Olbricha za projekt rekonstrukce rodinného domu ve Stěbořicích viz Obr. 3.5.

Obr. 3.5 Rodinný dům, Stěbořice

Zdroj: STUDIO-D. Galerie obrázků. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/projekty.php>

2013

Hlavní cena Opavské ceny J. M. Olbricha za projekt rekonstrukce knihovny v Holasovicích na Obr. 3.6.

Obr. 3.6 Knihovna Pavla Křížkovského, Holasovice

Zdroj: STUDIO-D. Galerie obrázků. [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/projekty.php>

3.7 Cíle obchodní společnosti

Společnost klade důraz především na kvalitu architektonické práce, kterou považuje za základ dlouhodobé prosperity. Primárním cílem je zajištění dlouhodobé finanční stability společnosti, dosažení přiměřeného zisku a uspokojování profesionálních a tvůrčích potřeb zaměstnanců. Aby byl tento primární cíl naplněn, společnost se snaží efektivně využít několik prostředků, kterými jsou například dobrá personální politika, příjemné pracovní prostředí, odpovídající ekonomické ohodnocení nebo možnost profesionálního růstu.

Situace na trhu projekčních prací je taková, že většina zakázek je získávána na základě veřejných či soukromých výběrových řízení. V nich je téměř vždy kladen důraz na cenu. V této situaci jsou projekční kanceláře nuceny snižovat ceny své práce na hranici ziskovosti. Nízké nabídkové ceny znemožňují další odborný a technický rozvoj, což dále znemožňuje získat větší a lépe placené zakázky a tím společnost posunout na vyšší úroveň. Z tohoto důvodu je dalším cílem společnosti vytvářet i jiné neprojekční příjmy, které pomohou uvolnit ekonomický tlak. Proto se společnost rozhodla pro doplňkový prodej zahradních „neviditelných“ obrubníků. Tento výrobek je hodnocen jako velmi perspektivní, uplatňuje se i při realizacích projektů společnosti a není prodáván v široké síti supermarketů a jiných velkoobchodů. Příjmy z prodeje neviditelných obrubníků přispívají především na provoz administrativy.

3.8 SWOT analýza

SWOT analýza je univerzální analytická technika, která umožňuje podniku jednoduše a přehledně zhodnotit jeho výkonnost a perspektivu vzhledem k vnějším i vnitřním faktorům ovlivňujících úspěšnost podniku. Je velmi užitečným nástrojem pro finanční řízení a plánování a je také důležitým doplňkem finanční analýzy. SWOT analýza hodnotí silné a slabé stránky podniku, ale také budoucí příležitosti a hrozby. Samotná zkratka SWOT je složená z počátečních písmen těchto anglických výrazů:

- S – Strengths (silné stránky),
- W – Weaknesses (slabé stránky),
- O – Opportunities (příležitosti),
- T – Threats (hrozby).

Cílem SWOT analýzy je podporovat silné stránky podniku, omezit jeho slabé stránky, předvídat a využívat možné příležitosti, bránit se proti případným hrozbám.

Následně byla SWOT analýza aplikována na společnost STUDIO-D Opava s.r.o., kde byly zhodnoceny silné a slabé stránky v rámci podniku, možné příležitosti a potencionální hrozby ze strany vnějšího prostředí (viz Tab. 3.1).

Tab. 3.1 SWOT analýza společnosti STUDIO-D Opava s.r.o.

SWOT analýza		
Vnitřní prostředí	Silné stránky	Slabé stránky
	<ul style="list-style-type: none"> – vysoká kvalita poskytovaných služeb – profesionalita a lidský potenciál – výborné umístění projekční kanceláře – příjemné pracovní prostředí – ideální počet a vysoká odbornost všech zaměstnanců – dobrá personální politika – dostatečná technická vybavenost – široká působnost po celém území ČR – prodej neviditelných obrubníků 	<ul style="list-style-type: none"> – časová náročnost zakázek – nízká výdělečnost některých zakázek – obtížná zastupitelnost lidí a kapacity – podmíněnost zakázek s ohledem na dotační podporu – - nedostatečné využití marketingu při získávání nových klientů
Vnější prostředí	Příležitosti	Hrozby
	<ul style="list-style-type: none"> – architektonické soutěže – profesionální růst (školení, další vzdělávání, autorizace, atd.) – získání nových klientů z řad obcí na základě osobních kontaktů a referencí – dotační program Stáže ve firmách 	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení konkurenčního tlaku – cenová válka s konkurencí – nejnižší nabídkové ceny při výběrovém řízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Některé ze silných stránek společnosti již byly zmíněny v kapitole 3.2 Profil obchodní společnosti a v kapitole 3.7 Cíle obchodní společnosti. Například důraz na kvalitu poskytovaných služeb, profesionalitu a lidský potenciál, dobrou personální politiku, dostatečnou technickou vybavenost, širokou působnost a příjemné pracovní prostředí. Další výhodou je doplňkový prodej zahradních neviditelných obrubníků. Mezi další silné stránky patří také velmi výhodné umístění projekční kanceláře v úřednickém areálu Magistrátu města

Opavy na Krnovské ulici. Počet zaměstnanců je vzhledem ke kolísavosti zakázek ideální. Všichni pracovníci jsou vysoce kvalifikovaní a odborná způsobilost odpovídá náplni jejich práce.

Slabé stránky společnosti odpovídají náročnosti jednotlivých zakázek. Jedná se především o časovou náročnost, kdy práce na jedné zakázce může trvat až jeden rok, což s sebou nese vysoké provozní náklady. Některé zakázky jsou v důsledku tlaku konkurence a výběrových řízení na takové nízké cenové úrovni, která hraničí se ziskovostí. Nevýhodou je nezastupitelnost lidí a kapacity vzhledem k odbornosti jednotlivých pracovníků. Počet zakázek je ve stavebním průmyslu podmíněn ročním obdobím. Během roku jsou vypisovány dotační tituly, které ovlivňují počet zakázek projekční kanceláře. Mezi slabé stránky patří také nedostatečné využití marketingu při získávání nových klientů.

Budoucí příležitosti jsou v účasti architektonických soutěží, které mohou zvýšit povědomí o společnosti a společnost tak může získat další přínosná ocenění. Profesionální růst představuje rovněž příležitost jak zvýšit kvalifikaci a odbornost jednotlivých pracovníků. Další pozitivní okolností je rozsáhlá spolupráce s obcemi v rámci Moravskoslezského kraje, kdy výsledky práce, osobní kontakty a reference směřují k získání nových zákazníků. Mezi příležitostmi je zařazena také účast společnosti v dotačním programu Stáže ve firmách, která nabízí absolventům získat praktické zkušenosti v oboru.

Potenciální ohrožení společnosti spočívá ve stálém konkurenčním boji. Ať už se jedná o vstup nových konkurentů na trh, tak o konkurenční tlak ze strany stávajících. Právě konkurence je příčinou snižování cen veřejných či soukromých zakázek. Toto soustavné snižování cen má za důsledek pokles rentability a může ohrozit samotnou existenci společnosti.

4 Aplikace metod finanční analýzy a zhodnocení výsledků

Obsahem této kapitoly je zhodnocení finanční situace společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. pomocí deterministických metod, které byly popsány v teoretické části práce. Mezi aplikované deterministické metody patří horizontální analýza, vertikální analýza a analýza poměrových ukazatelů. Pro účely finanční analýzy byly použity údaje z jednotlivých účetních výkazů, tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty v letech 2009 až 2013. Tyto výkazy jsou součástí přílohy.

4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza trendů sleduje vývoj jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v čase. Výpočty byly provedeny dle vzorců 2.4 pro absolutní vyjádření změny a 2.5 pro relativní vyjádření změny.

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy zachycuje vývojové trendy ve struktuře majetku i kapitálu podniku. Dochází ke zjišťování změn vybraných položek rozvahy v absolutních i relativních hodnotách vzhledem k minulému období.

Horizontální analýza majetkové struktury rozvahy

Vývoj vybraných položek aktiv společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. je zachycen v Tab. 4.1.

Mezi roky 2009 a 2010 činil celkový nárůst aktiv společnosti 109 %, zejména díky dlouhodobému hmotnému majetku, který v těchto letech vzrostl o 823 %, tj. 1 835 tis. Kč. Rostoucí tendenci v těchto letech zaznamenala i oběžná aktiva, která vzrostla o 44 %. S ohledem na předmět podnikání obchodní společnosti, která poskytuje především služby, vykazovaly největší dynamiku u oběžných aktiv právě krátkodobé pohledávky (35 %) vůči odběratelům.

V průběhu roku 2011 došlo k výraznému poklesu celkových aktiv o 33 %. Tento pokles způsobil především podstatný pokles oběžných aktiv o 46 %, absolutně pak o 1 859

tis. Kč. Zejména výrazný pokles zaznamenaly o 99 % zásoby a o 50 % krátkodobé pohledávky. Dlouhodobý majetek vykázal pouze nepatrný pokles o 9 %.

V dalším období od roku 2012 do roku 2013 zaznamenala celková aktiva růstový trend, i když zpomaleným tempem (-2 % oproti -17 % v minulém období), což lze hodnotit jako pozitivní trend. Tento rostoucí trend se promítl také u dlouhodobého majetku a oběžných aktiv.

V analyzovaném období 2012 je opět nejvýraznější pokles oběžných aktiv o 23 %, přičemž k největší změně došlo v rámci krátkodobého finančního majetku, který klesl o 40 %. Dále došlo k poklesu zásob o 30%.

V posledním analyzovaném roce 2013 nepatrně vzrostl dlouhodobý hmotný majetek. Oběžná aktiva vykazovala pokles jen 8 %, zejména díky podstatnému nárůstu zásob o 459 tis. Kč. Zvyšující se pokles zaznamenala položka časového rozlišení o 46 %, dále krátkodobý finanční majetek o 42 % a také krátkodobé pohledávky o 32 %.

Tab. 4.1 Horizontální analýza vybraných položek aktiv

	2010-2009		2011-2010		2012-2011		2013-2012	
Položka	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Aktiva celkem	3 330	109	-2 111	-33	-708	-17	-89	-2
DM	1 835	823	-193	-9	-120	-6	76	4
DHM	1 835	823	-193	-9	-120	-6	76	4
OA	1 231	44	-1 859	-46	-513	-23	-141	-8
Zásoby	676	-	-666	-99	-3	-30	459	6 557
Krát. pohl.	614	35	-1 178	-50	-109	-9	-341	-32
KFM	-59	-5	-15	-1	-401	-40	-259	-42
Čas. rozliš.	264	-	-59	-22	-75	-37	-60	-46

Zdroj: Vlastní zpracování

Horizontální analýza kapitálové struktury rozvahy

Vývoj vybraných položek pasiv společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. je znázorněn v Tab. 4.2.

Tab. 4.2 Horizontální analýza vybraných položek pasiv

Položka	2010-2009		2011-2010		2012-2011		2013-2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Pasiva celkem	3 330	109	-2 111	-33	-708	-17	-89	-2
VK	1 095	106	-343	-16	-362	-20	-178	-12
ZK	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy	0	0	0	0	0	0	0	0
VH min. let	509	96	664	64	-152	-9	-332	-21
VH běžného účet. období	586	218	-1 007	-118	-210	138	154	-43
Cizí kapitál	2 235	111	-1 768	-42	-346	-14	53	2
Krátkodobé závazky	404	27	-972	-52	-108	-12	306	38
Bank.úvěry	1 831	339	-796	-34	-238	-15	-253	-19

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj kapitálové struktury rozvahy zaznamenal ve sledovaném období 2009 až 2013 značné změny ve výši i složení zdrojů financování majetku. Vývoj celkových pasiv přesně odpovídá vývoji aktiv podle bilančního principu (viz vzorec 2.2).

Mezi roky 2009 a 2010 výše cizích zdrojů vzrostla o 111 %. Důvodem tohoto zvýšení je růst bankovních úvěrů až o 339 %. Výše vlastního kapitálu také vzrostla o 106 %.

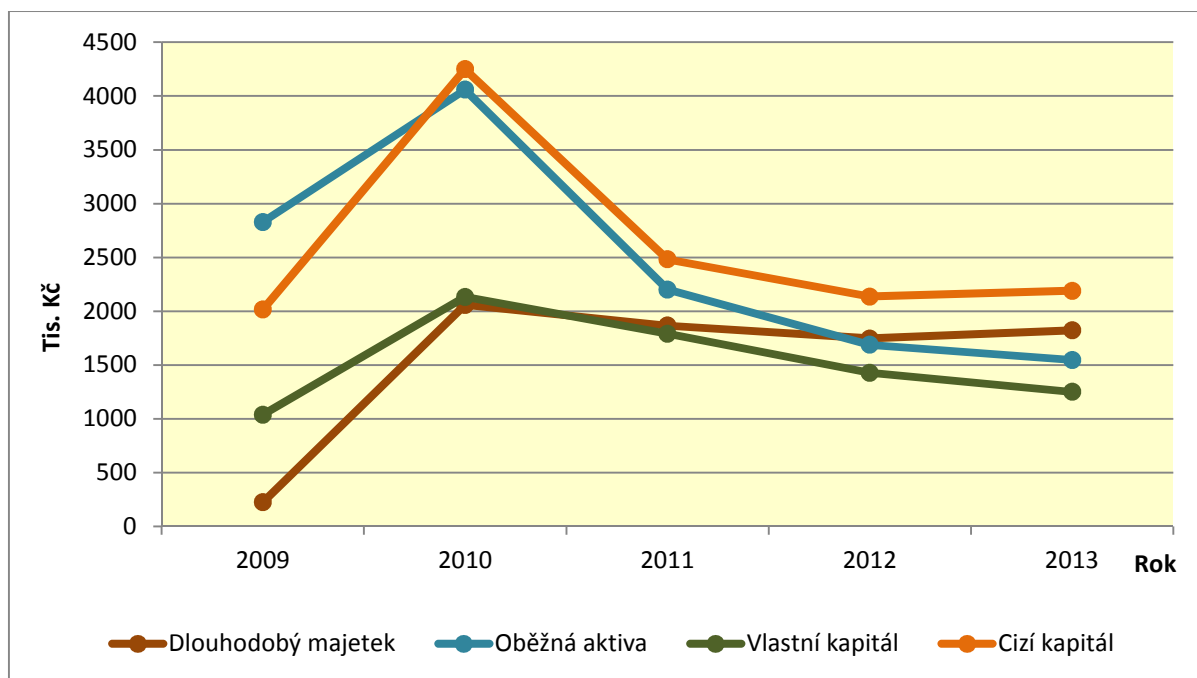
V roce 2011 došlo k poklesu jak vlastních, tak cizích zdrojů financování, přičemž podíl cizích zdrojů klesl výrazněji než vlastních, tedy o 42 % oproti 16 %. Společnost tedy ke krytí svého majetku využívala spíše dražší dlouhodobé zdroje.

V následujícím roce 2012 se oproti roku 2011 došlo k dalšímu snížení vlastních zdrojů financování o 20 %, především v důsledku výrazného snížení výsledku hospodaření běžného účetního období o 138 %. V případě cizích zdrojů došlo ke snížení poklesu ze 42 % na 14 %. V tomto případě obchodní společnost více využívala ke krytí majetku levnější cizí zdroje.

V posledním sledovaném roce 2013 byla změna kapitálové struktury rozvahy nejméně výrazná. Snížil se pokles financování majetku vlastním kapitálem z 20 % na 12 %. V případě cizích zdrojů financování majetku došlo k růstu o 2 %, zejména ve prospěch zvýšení krátkodobých závazků o 38 %, v absolutním vyjádření o 306 tis. Kč.

Vývoj sledovaných veličin rozvahy v letech 2009 až 2013 je znázorněn na Obr. 4.1. Na obrázku je zřetelný vývoj dlouhodobého majetku, který byl v roce 2009 na velmi nízké úrovni, v roce 2010 se podstatně zvýšil a poté byl poměrně stabilní. U vývoje oběžných aktiv je zachycen jeho značný nárůst především v roce 2010, poté spíše pokles. Podobné tendence lze vidět u vlastního a cizího kapitálu, tedy do roku 2010 rostoucí a v dalších letech prudce klesající.

Obr. 4.1 Vývoj vybraných položek rozvahy

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Při tzv. analýze trendů výkazu zisku a ztráty jsou zjišťovány meziroční změny v provozních nákladech, provozních výnosech, finančních nákladech a finančních výnosech, a také ve výsledku hospodaření za jednotlivá analyzovaná období. Tyto změny vybraných položek výkazu zisku a ztráty společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. jsou zachyceny v Tab. 4.3 v absolutních i relativních hodnotách.

Tab. 4.3 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty

	2010-2009		2011-2010		2012-2011		2013-2012	
Položka	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Provozní výnosy	-1 519	-19	-1 704	-26	-288	-6	-743	-16
Provozní náklady	-2 260	-29	-545	-10	-64	-1	-905	-19
Provozní VH	741	205	-1 159	-105	-224	386	162	-57
Finanční výnosy	9	33	-4	-11	-10	-31	66	300
Finanční náklady	33	67	45	55	-22	-17	-103	-98
Finanční VH	-24	109	-49	107	12	-13	-3	4
VH před zdaněním	717	212	-1 208	-115	-212	139	159	-44
VH po zdanění	586	218	-1 008	-118	-212	139	159	-44

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2010 oproti roku 2009 společnost vykazovala růst provozního výsledku hospodaření o 205 %, navzdory tomu, že došlo k poklesu provozních výnosů o 1 519 tis. Kč. Provozní náklady však také zaznamenaly pokles a to mnohem výraznější o 2 260 tis. Kč, což je velmi pozitivní. V důsledku většího převisu provozních výnosů nad provozními náklady, společnost tedy vykázala rostoucí výsledek hospodaření z provozní činnosti. Finanční výsledek hospodaření, v roce 2010 klesl o 109 %. Pokles finančního výsledku hospodaření byl méně výrazný než růst provozního výsledku hospodaření, proto společnost dosáhla

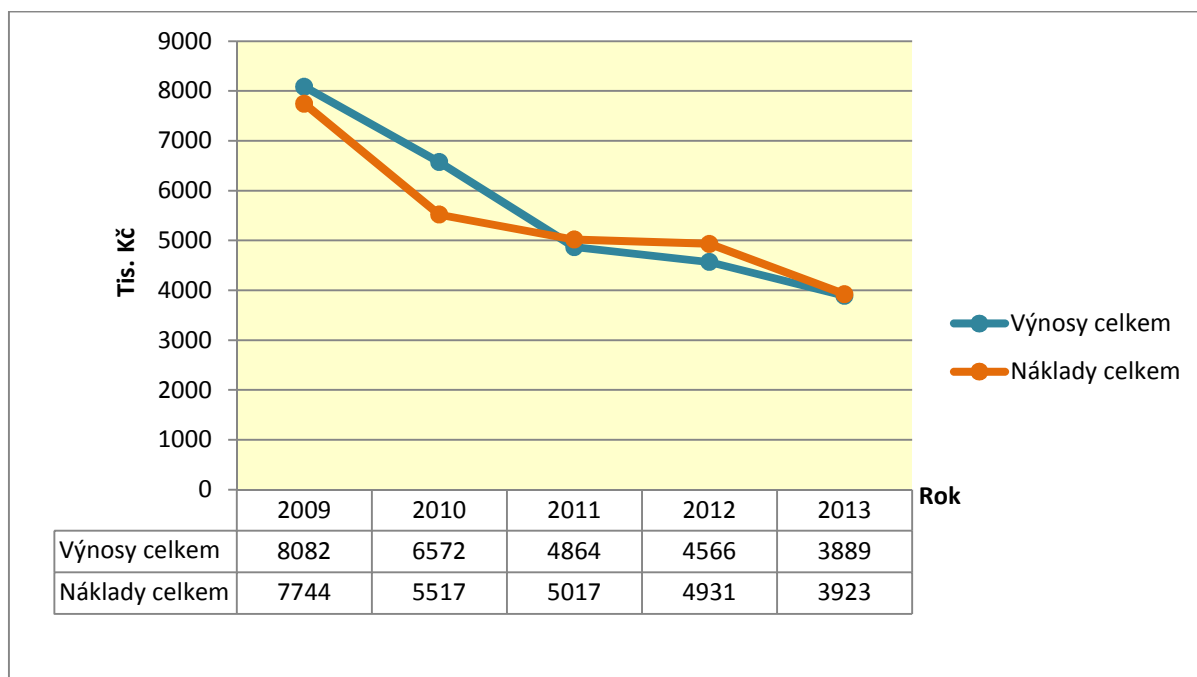
kladného rostoucího výsledku hospodaření po zdanění o 218 % v absolutním vyjádření o 586 tis. Kč.

Mezi roky 2010 a 2011 došlo k poklesu provozního výsledku hospodaření o 105 %. Provozní výnosy zaznamenaly další pokles a provozní náklady snížení poklesu. V tomto případě provozní náklady převýšily provozní výnosy a společnost vykázala záporný provozní výsledek hospodaření - ztrátu. Finanční výsledek hospodaření opět výrazně klesl tentokrát o 107 %. Výsledek hospodaření po zdanění klesl v absolutním vyjádření o 1 008 tis. Kč, tedy o 118 % a společnost se ocitla ve ztrátě.

V roce 2012 výsledek hospodaření po zdanění opět výrazně klesl o 139 %, tedy o 212 tis. Kč a společnost se tak dostala do ještě hlubší ztráty. Příčinou byl další výrazný pokles provozního výsledku hospodaření tentokrát o 386 %.

V posledním sledovaném roce 2013 se snížil pokles výsledku hospodaření po zdanění o 44 %. Stejně tak se snížil pokles provozního výsledku hospodaření o 57 %. Pokles finančního výsledku hospodaření se zvýšil jen nepatrně o 4 %. Společnost tak stále vykazovala záporný výsledek hospodaření, ale s postupnou klesající tendencí.

Obr. 4.2 Vývoj celkových výnosů a celkových nákladů

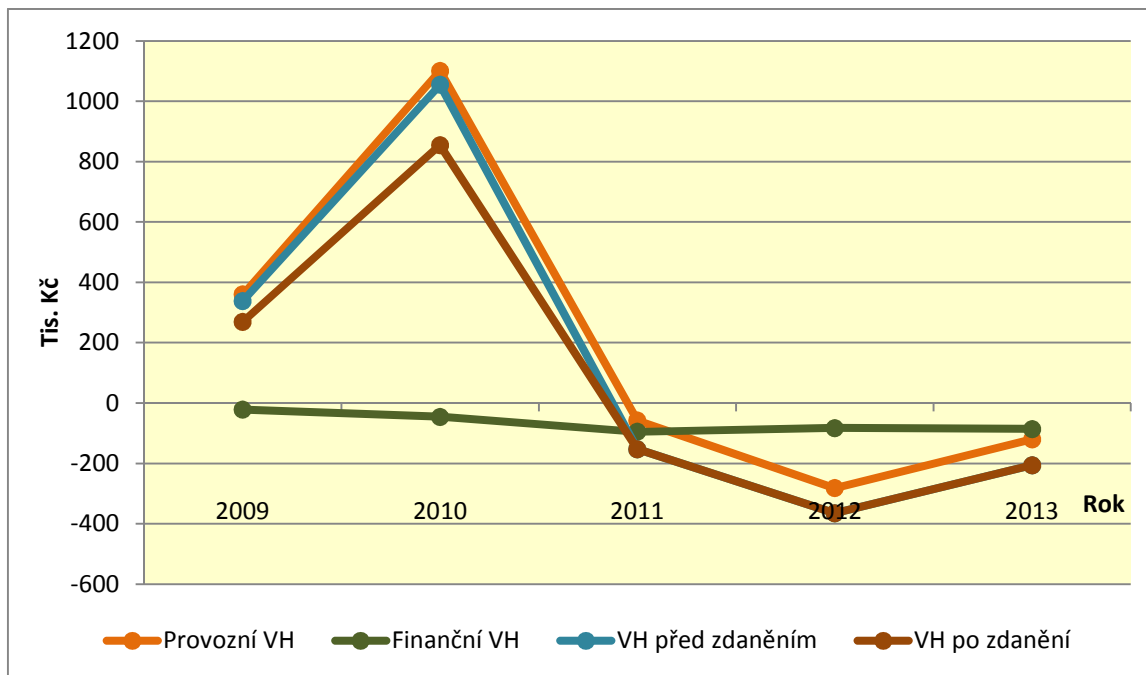

Zdroj: Vlastní zpracování

Při podrobném pohledu na vývoj celkových výnosů a celkových nákladů na Obr. 4.2 je patrné, že mají výnosy i náklady ve sledovaném období klesající tendenci. V roce 2011 dokonce dochází k tomu, že celková výše nákladů převyšuje celkové výnosy a společnost se od tohoto okamžiku dostává do ztráty.

Na Obr. 4.3 je patrná výrazná kolísavost jednotlivých výsledků hospodaření. Výsledek hospodaření z finanční činnosti je také proměnlivý, ale vzhledem k jeho nepatrným hodnotám, má zanedbatelný vliv na celkovou změnu výsledku hospodaření po zdanění. Finanční výsledek hospodaření vykazuje za celé sledované období záporné hodnoty. Na rozdíl od toho provozní výsledek hospodaření s ohledem na předmět podnikání společnosti tvoří základ pro zjištění výsledku hospodaření po zdanění a výrazně je ovlivňuje. Společnost STUDIO-D Opava s.r.o. v analyzovaném období dosahovala nejvyššího výsledku hospodaření v roce 2010, od tohoto roku zisky značně poklesly a společnost se dostala do ztráty, která byla v roce 2012 nejhlubší a poté se začala postupně snižovat.

Obr. 4.3 Vývoj vybraných výsledků hospodaření

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza neboli procentní analýza struktury slouží k vyjádření jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty jako procentní podíl k jediné zvolené základně. Pro účely analýzy struktury rozvahy a výkazu zisku a ztráty byl použit vzorec 2.6.

4.2.1 Vertikální analýza rozvahy

Pro rozbor struktury jednotlivých položek aktiv je jako základna zvolena hodnota celkových aktiv neboli bilanční suma aktiv, pro rozbor struktury pasiv je základem celková výše pasiv - bilanční suma pasiv.

Vertikální analýza majetkové struktury rozvahy

Z následující Tab. 4.4 je patrné, že majetková struktura společnosti prošla během sledovaného období značnými změnami.

Tab. 4.4 Vertikální analýza vybraných položek aktiv

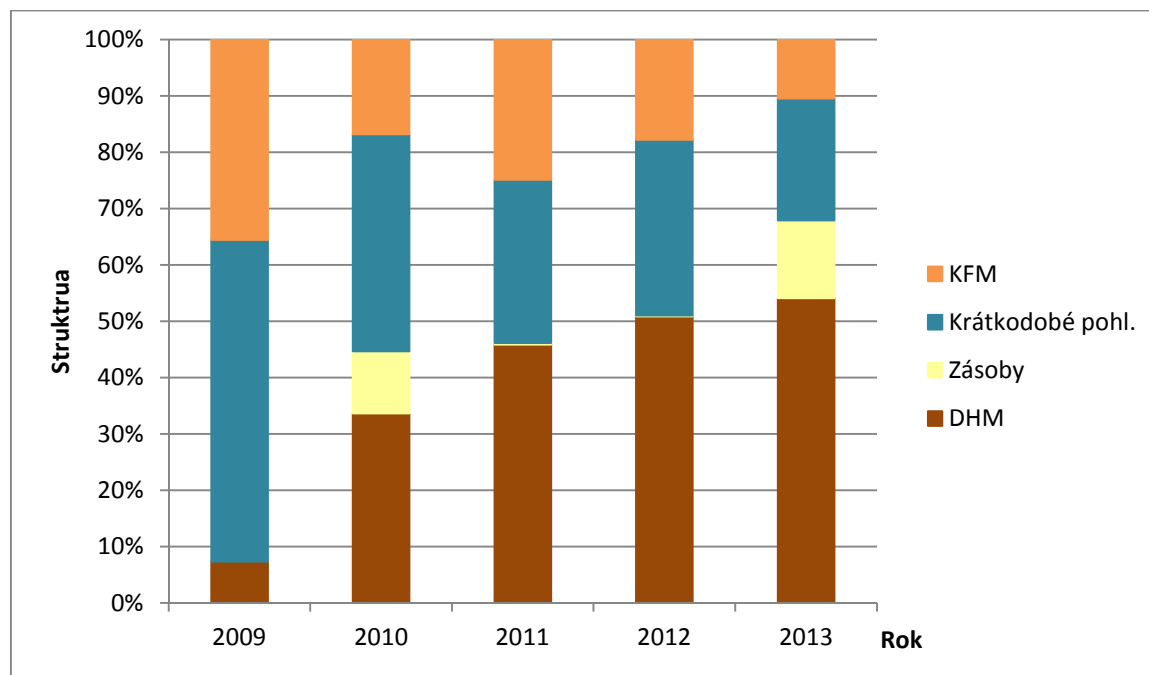
Položka	2009		2010		2011		2012		2013	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Aktiva celkem	3 051	100,00	6 381	100,00	4 270	100,00	3 562	100,00	3 473	100,00
DM	223	7,31	2 058	32,25	1 865	43,68	1 745	48,99	1 821	52,43
DNM	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
DHM	223	7,31	2 058	32,25	1 865	43,68	1 745	48,99	1 821	52,43
DFM	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
OA	2 828	92,69	4 059	63,61	2 200	51,52	1 687	47,36	1 546	44,51
Zásoby	0	0,00	676	10,59	10	0,23	7	0,20	466	13,42
Krátkodobé pohledávky	1 743	57,13	2 357	36,94	1 179	27,61	1 070	30,04	729	20,99
KFM	1 085	35,56	1 026	16,08	1 011	23,68	610	17,13	351	10,11
Čas. rozliš.	0	0,00	264	4,14	205	4,80	130	3,65	70	2,02

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 byl majetek společnosti tvořen především oběžnými aktivy, která představovala 92,69 % celkových aktiv. Největší část oběžných aktiv byla zastoupena krátkodobými pohledávkami, především pohledávkami z obchodních vztahů. Dlouhodobé pohledávky společnost nevykazovala. Další podstatná část oběžných aktiv byla tvořena krátkodobým finančním majetkem. Během let jejich podíly spíše klesaly. Dlouhodobý majetek společnosti je zastoupen pouze dlouhodobým hmotným majetkem a představoval nepatrnou část aktiv – 7,31 %. V následujícím roce společnost nakoupila zásoby a pořídila dlouhodobý hmotný majetek. Podíl dlouhodobého majetku na celkové bilanční sumě podstatně vzrostl. Vzestupnou tendenci poté vykazoval po celou analyzovanou dobu, zatímco podíl oběžných aktiv na celkových aktivech postupně klesal – v roce 2013 tvořil podíl oběžných aktiv 44,51 % a dlouhodobého majetku 52,43 %.

Následující Obr. 4.4 zachycuje velmi proměnlivou strukturu majetku společnosti. V prvním analyzovaném roce tvořily podstatnou část aktiv krátkodobé pohledávky, poté se jejich podíl snižoval. U dlouhodobého hmotného majetku je velmi zřetelná vzestupná tendence, v roce 2013 tvoří dokonce polovinu celkových aktiv. Krátkodobý finanční majetek měl kolísavý charakter stejně tak zásoby, které tvořily nejmenší část aktiv.

Obr. 4.4 Struktura aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza kapitálové struktury rozvahy

Další a neméně významnou je analýza kapitálové struktury rozvahy, která je uvedena v Tab. 4.5. Již při prvním pohledu na vypočítané hodnoty podílu vlastního a cizího kapitálu na celkových pasivech je zřejmé, že se jejich struktura příliš neměnila.

Tab. 4.5 Vertikální analýza vybraných položek pasiv

	2009		2010		2011		2012		2013	
Položka	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Pasiva celkem	3 051	100,00	6 381	100,00	4 270	100,00	3 562	100,00	3 473	100,00
VK	1 037	33,99	2 132	33,41	1 789	41,90	1 427	40,06	1 249	35,96
ZK	200	6,56	200	3,13	200	4,68	200	5,61	200	5,76
Rezervní fondy	37	1,21	37	0,58	37	0,87	37	1,04	37	1,07
VH min. let	531	17,40	1 040	16,30	1 704	39,91	1 552	43,57	1 220	35,13
VH běžného účet. období	269	8,82	855	13,40	-152	-3,56	-362	-10,16	-208	-5,99
Cizí kapitál	2 014	66,01	4 249	66,59	2 481	58,10	2 135	59,94	2 188	63,00
Krátkodobé závazky	1 474	48,31	1 878	29,43	906	21,22	798	22,40	1 104	31,79
Bank. úvěry	540	17,70	2 371	37,16	1 575	36,89	1 337	37,54	1 084	31,21

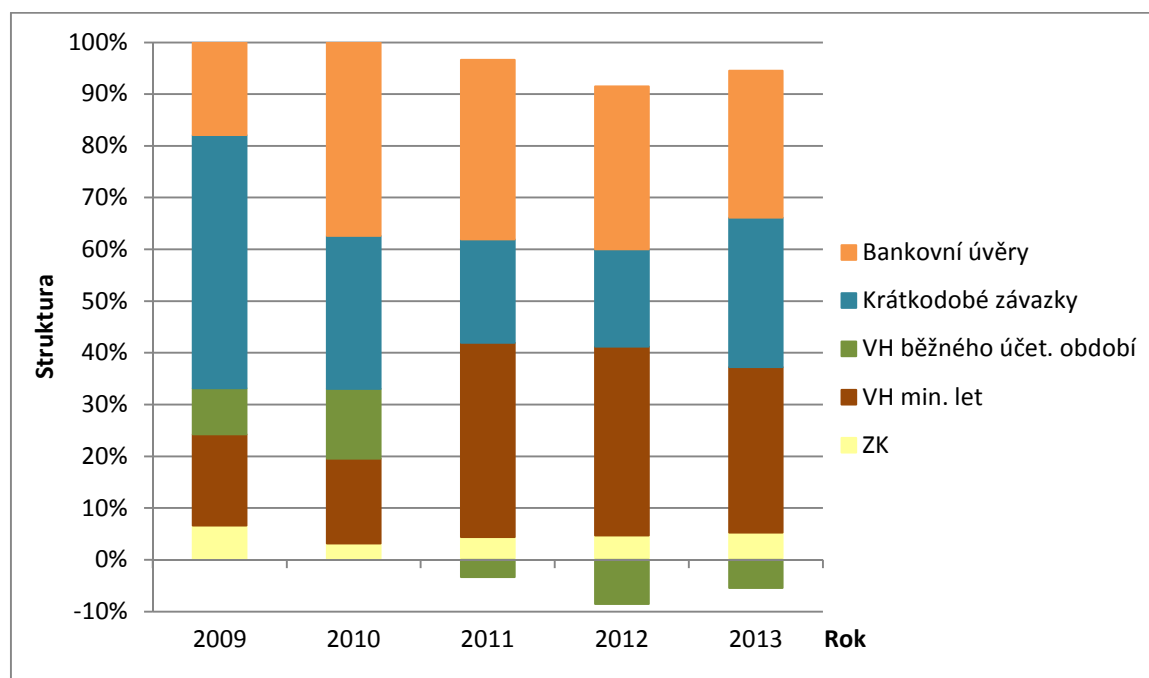
Zdroj: Vlastní zpracování

V kapitálové struktuře převažují po celou analyzovanou dobu cizí zdroje financování majetku nad zdroji vlastními. Tyto cizí zdroje jsou považovány za levnější variantu financování majetku. V roce 2009 i 2010 byla struktura cizího kapitálu 66 % a v průběhu let se pohybovala okolo 60 %. Nejvýznamnější položkou cizího kapitálu jsou bankovní úvěry, které v letech 2010 až 2012 tvořily přibližně 37 % pasiv.

Menší část pasiv je tvořena vlastním kapitálem, jehož podíl se ve sledovaném období pohyboval mezi 33 až 42 %. Podíl základního kapitálu se téměř neměnil. Nejvýraznější položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření minulých let, který se v průběhu let podstatně měnil. V roce 2009 tvořil 17,40 % pasiv, v roce 2010 16,30 %, v roce 2011 se více než dvojnásobně zvýšil na 39,91 %, v roce 2012 došlo k dalšímu zvýšení na 43,57 % a v posledním roce se snížil na hodnotu 35,13 %.

Podrobný rozbor pasiv je zachycen na Obr. 4.5. V roce 2009 byla nejvýraznější položka na straně pasiv tvořena krátkodobými závazky, především závazky z obchodních vztahů vůči různým dodavatelům. V dalších letech společnost získala pro své potřeby financování bankovní úvěr, který tvořil významnou část pasivní bilanční sumy. Zajímavý byl vývoj struktury výsledku hospodaření běžného účetního období, který byl velmi kolísavý, v letech 2011 až 2013 dokonce záporný. Větší podíl na celkových pasivech v průběhu let zaznamenal výsledek hospodaření minulých let, který v roce 2012 tvořil přibližně 44 % pasiv. Převážná část pasiv společnosti je tvořena cizími zdroji, v letech 2009, 2010 a 2013 je jejich podíl na pasivech 60 %. Taková výše cizích zdrojů by mohla ohrozit finanční stabilitu.

Obr. 4.5 Struktura pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty umožňuje podrobný rozbor struktury nákladů a výnosů ve sledovaném období. Pro rozbor struktury výnosů je jako základna zvolena celková výše výnosů, pro rozbor struktury nákladů je základna celková výše nákladů.

Vertikální analýza výnosů

V Tab. 4.6 je zachycena analýza struktury výnosů. Na první pohled je patrné, že téměř veškeré tržby představuje položka výkony, která tvoří přes 90 % všech výnosů, v roce 2009 dokonce 99,67 %. Tyto výkony jsou tvořeny tržbami z prodeje služeb, což odpovídá předmětu podnikání společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. Ostatní výnosy mají nepatrný podíl na celkové sumě výnosů. Od roku 2010 společnost vykazuje také tržby za prodej zboží, především z prodeje zahradních neviditelných obrubníků. V roce 2010 a 2013 došlo k prodeji dlouhodobého majetku a materiálu. Společnost vykazuje také finanční výnosy, které tvoří zejména výnosové úroky.

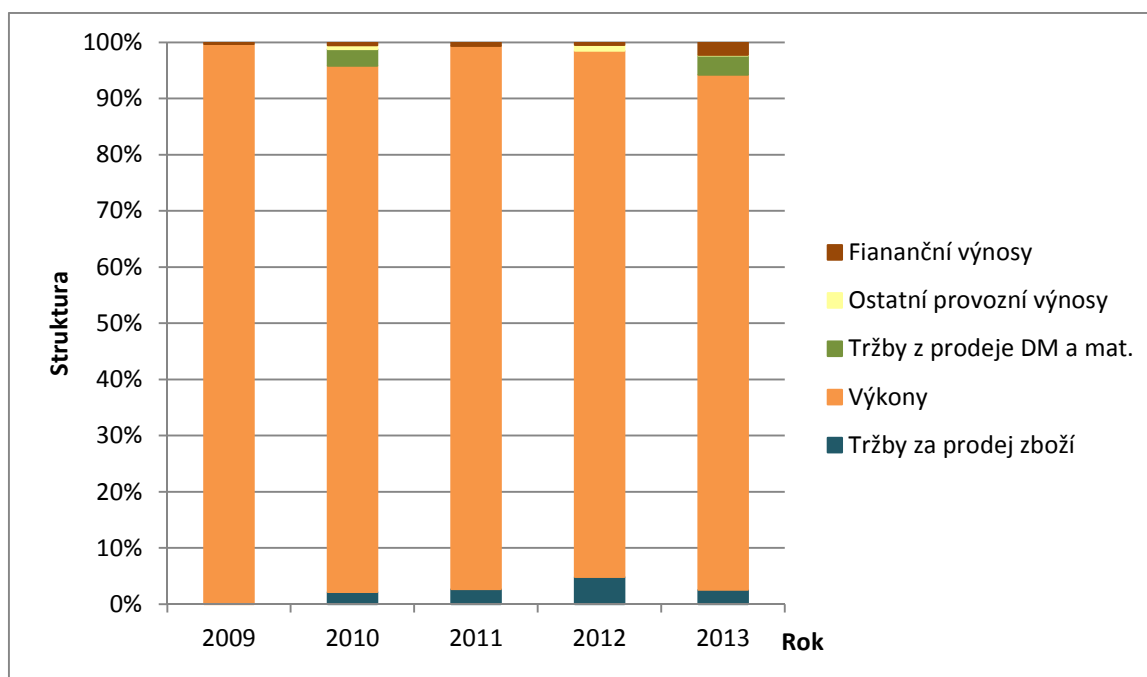
Tab. 4.6 Vertikální analýza vybraných položek výnosů

	2009		2010		2011		2012		2013	
Položka	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Výnosy celkem	8 082	100,00	6 572	100,00	4 864	100,00	4 566	100,00	3 889	100,00
Tržby za prodej zboží	0	0,00	140	2,13	130	2,67	221	4,84	99	2,55
Výkony	8 055	99,67	6 157	93,69	4 702	96,67	4 276	93,65	3 566	91,69
Tržby z prodeje DM a mat.	0	0,00	194	2,95	0	0,00	0	0,00	131	3,37
Ostatní provozní výnosy	0	0,00	45	0,68	0	0,00	47	1,03	5	0,13
Finanční výnosy	27	0,33	36	0,55	32	0,66	22	0,48	88	2,26

Zdroj: Vlastní zpracování

Na Obr. 4.6 je vidět grafické znázornění struktury výnosů ve sledovaném období.

Obr. 4.6 Struktura výnosů

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza nákladů

U analýzy struktury nákladů v Tab. 4.7 si můžeme povšimnout větší členitosti než u výnosů. Největší vliv na celkové náklady měly ve sledovaném období dvě položky, výkonová spotřeba a osobní náklady. Výkonová spotřeba představuje náklady na spotřebu materiálu a energie a náklady za služby. Osobní náklady představují zejména mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a sociální náklady. V roce 2009 výkonová spotřeba představovala největší podíl na celkových nákladech ve výši 78,19 % a osobní náklady 19,19 %. V dalším roce se poměr výkonové spotřeby snížil na 53,45 % a osobních nákladů zvýšil na 34,58 %. V roce 2011 byl jejich podíl vyrovnaný, obě položky byly v celkových nákladech zastoupeny ve výši 40 %. V dalších letech se jejich poměr dále měnil a v posledním analyzovaném roce představovala výkonová spotřeba 39,41 % a osobní náklady 48,59 %. Ostatní nákladové položky měly na celkové náklady velmi malý vliv, například Odpisy DHM se pohybovaly v rozmezí 1,85 % až 7,72 %.

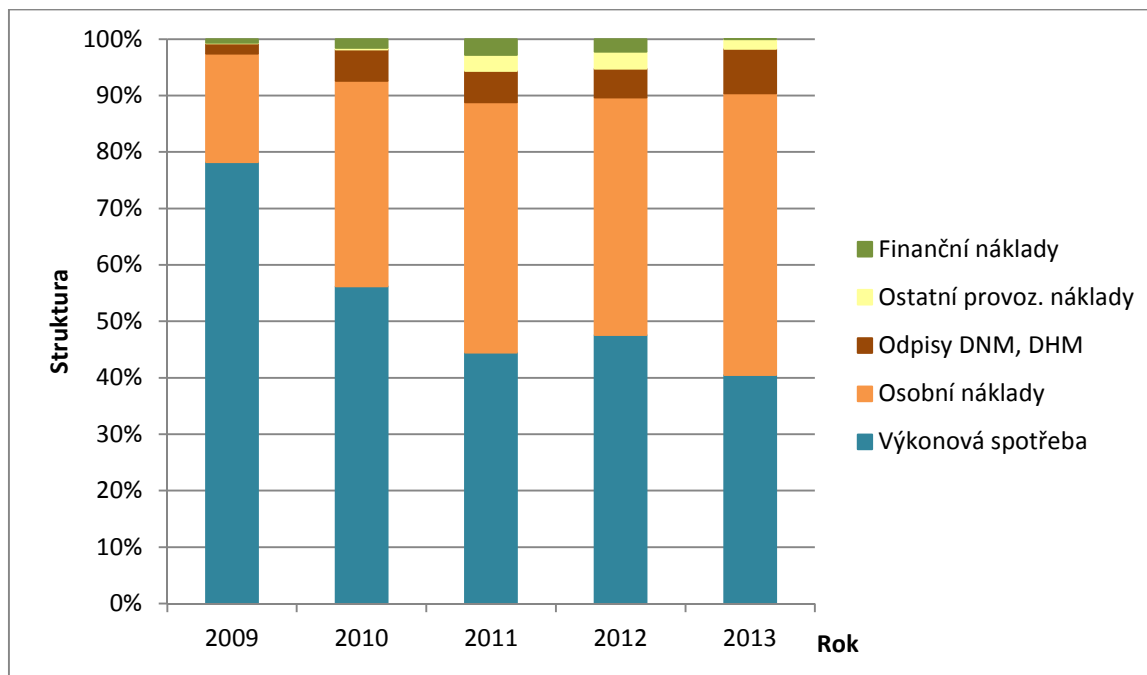
Grafické znázornění struktury nákladů lze vidět na Obr. 4.7, kde je zřetelná převaha výkonové spotřeby a osobních nákladů ve všech sledovaných obdobích.

Tab. 4.7 Vertikální analýza vybraných položek nákladů

	2009		2010		2011		2012		2013	
Položka	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Náklady celkem	7 744	100,00	5 517	100,00	5 017	100,00	4 931	100,00	3 923	100,00
Náklady na prod. zboží	0	0,00	120	2,18	99	1,97	188	3,81	94	2,40
Výkonová spotřeba	6 055	78,19	2 949	53,45	2 024	40,34	2 210	44,82	1 546	39,41
Osobní náklady	1 486	19,19	1 908	34,58	2 017	40,20	1 953	39,61	1 906	48,59
Daně a poplatky	2	0,03	11	0,20	89	1,77	99	2,01	9	0,23
Odpisy DNM, DHM	143	1,85	292	5,29	253	5,04	237	4,81	303	7,72
Ostatní prov. náklady	9	0,12	14	0,25	129	2,57	139	2,82	63	1,61
Finanční náklady	49	0,63	82	1,49	127	2,53	105	2,13	2	0,05

Zdroj: Vlastní zpracování

Obr. 4.7 Struktura nákladů

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza pomocí poměrových ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity patří mezi primární nástroje finanční analýzy, které umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Jsou vyjádřeny poměrem mezi dvěma nebo i více veličinami.

4.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost vyjadřuje schopnost podniku zhodnocovat vynaložené prostředky ve formě aktiv, kapitálu nebo jiných hodnot vyjádřených v peněžních jednotkách. Ukazatele rentability měří množství zisku z podnikatelské činnosti. Hodnocení těchto ukazatelů vychází z různých tvarů kategorie zisku, které jsou uvedené v Tab. 2.4. Pro účely hodnocení rentability jsou v této práci použity kategorie EBIT – zisk před úroky, zdaněním a odpisy a kategorie EAT – čistý zisk po zdanění.

V Tab. 4. 8 jsou zachyceny hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability – rentabilita aktiv (ROA) vycházející ze vzorce (2.11), rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyjádřená pomocí vzorce (2.12), rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) vyjádřená dle vzorce (2.13) a rentabilita tržeb (ROS) vycházející ze vzorce (2.14). Obecně jsou vyžadovány co nejvyšší hodnoty těchto ukazatelů.

Tab. 4.8 Ukazatele rentability

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Rentabilita aktiv (%)	12,68	17,81	-0,61	-7,30	-5,87
Rentabilita vlastního kapitálu (%)	25,94	40,10	-8,55	-25,58	-16,49
Rentabilita dlouhodobých zdrojů (%)	24,54	25,24	-0,77	-9,41	-8,74
Rentabilita tržeb (%)	3,34	13,58	-3,15	-8,12	-5,62

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatele rentability signalizují, že obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o. dosahovala do roku 2011 zisku a od tohoto roku je ve ztrátě. Nejpriznivěji se všechny ukazatele rentability jeví v roce 2010, kdy společnost dosahovala nejvyššího zisku ve sledovaném období.

Rentabilita aktiv, která vyjadřuje výnosnost celkového majetku podniku, po celé sledované období kolísala. K největšímu zhodnocení celkových aktiv investovaných do podnikání došlo v roce 2010, kdy jeho hodnota činila 17,81 %.

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje skutečnou míru zisku pro vlastníky, tedy míru zhodnocení vlastního kapitálu. Ukazatel ROE ve sledovaném období kolísal mnohem výrazněji než ukazatel rentability aktiv a to v rozmezí od 40,10 % do -25,58 %. Stejně jako ostatní ukazatele rentability byl nejvyšší v roce 2010, kdy na jednu korunu investovaného vlastního kapitálu připadlo 0,40 korun čistého zisku.

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů měl v analyzovaném období opět proměnlivý charakter. V roce 2009 dosahoval výše 24,54 %, v roce 2010 25,24 %, v roce 2011 klesl na -0,77 %, v roce 2012 dále klesal na -9,41 % a v posledním roce mírně vzrostl na -8,74 %. Hodnota ROCE by měla převyšovat úroky z úvěrů a půjček, jinak každé další zadlužení představuje pro podnik snížení zisku.

Rentabilita tržeb vyjadřuje ziskovou marži, tedy kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu tržeb. Obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o. měla ve sledovaném období velmi nízkou úroveň rentability tržeb a to v rozmezí od 13,58 % do -8,12 %. V tomto případě by bylo společnost vhodné sledovat, jaké hodnoty rentability tržeb dosahují konkurenční společnosti v odvětví a přizpůsobit ceny poskytovaných služeb.

4.3.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity měří schopnost podniku hradit své splatné závazky. Základním předpokladem likvidního podniku je dostatečné množství finančních prostředků, které jsou vázány v oběžných aktivech v podobě zásob, pohledávek nebo krátkodobého finančního majetku.

Hodnoty zachycené v Tab. 4.9 vypovídají o likviditě obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. v letech 2009 až 2013. Pro její zhodnocení jsou použity ukazatele celkové likvidity vycházející ze vzorce (2.15), pohotové likvidity ze vzorce (2.16) a okamžité likvidity dle vzorce (2.17). Při analýze likvidity jsou dále použity rozdílové ukazatele likvidity

zastoupené čistým pracovním kapitálem z hlediska operativního přístupu (2.18) i strategického přístupu (2.19).

Tab. 4.9 Ukazatele likvidity

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Celková likvidita (hodnota)	1,92	2,16	2,43	2,11	1,40
Pohotová likvidita (hodnota)	1,92	1,81	2,42	2,10	0,98
Okamžitá likvidita (hodnota)	0,74	0,55	1,12	0,76	0,32
ČPK operativní (hodnota)	1354	2181	1294	889	442
ČPK strategický (hodnota)	1344	2445	1499	1019	512

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková likvidita dosahuje optimálních hodnot od 1,5 do 2,5 kromě posledního roku 2013. Odchylka však není nijak výrazná, a proto z pohledu celkové likvidity společnost neměla problémy s úhradou svých závazků.

V případě ukazatele pohotové likvidity se z oběžného majetku eliminují zásoby, jako nejméně likvidní položka majetku. Společnost by měla být schopna své krátkodobé závazky pokrýt pomocí svých pohledávek a peněžních prostředků alespoň jedenkrát, proto se doporučená hodnota pohybuje v intervalu 1 až 1,5. Obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o. této doporučené hodnoty dosáhla pouze v roce 2013. V ostatních letech došlo k překročení doporučené hranice, z důvodu většího objemu pohotových peněžních prostředků.

Ukazatele okamžité likvidity se po celé sledované období pohybují nad doporučenou hranicí 0,2. V tomto případě společnost disponuje dostatečným množstvím nejlikvidnějších finančních prostředků k včasné úhradě svých splatných závazků.

Při analýze čistého pracovního kapitálu rozlišujeme operativní a strategický přístup. Z pohledu operativního jsou krátkodobé závazky kryty oběžným majetkem, z pohledu strategického je ČPK chápán jako část oběžných aktiv financována dlouhodobým kapitálem. Hodnoty ukazatelů ČPK jsou u obou přístupů v kladných hodnotách, což je velmi pozitivní. V roce 2009 jsou na nejvyšší úrovni a v průběhu let postupně klesají. Je patrné, že je nejen zajištěna likvidita společnosti, ale také je vytvořen dostatečně velký finanční polštář pro případ nečekané negativní události. Z hlediska optimální výše je velikost ČPK příliš vysoká,

což snižuje rentabilitu a pracovní kapitál nevydělává. Společnost by proto měla efektivněji využít volné finanční prostředky například vhodnou investicí.

Z hlediska strategie financování podniku společnost STUDIO-D Opava s.r.o. uplatňuje konzervativní způsob financování, kdy pokrývá dlouhodobými zdroji dlouhodobé aktiva i část oběžných aktiv, což vypovídá o neefektivním využití dražších dlouhodobých zdrojů.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Finanční stabilita podniku vyjadřuje vztah mezi majetkem a zdroji jeho financování. V případě, že podnik využívá pro své financování cizí zdroje neboli dluh, hovoříme o zadluženosti. Ukazatele zadluženosti hodnotí kapitálovou strukturu podniku. Obecně podniky preferují vyšší zadluženost, protože je financování prostřednictvím cizích zdrojů levnější než financování vlastními zdroji. I přes to, že zadluženost s sebou přináší určité riziko, není jen negativní charakteristikou. Ve zdravém a finančně stabilním podniku může dokonce přispívat k celkové rentabilitě.

V Tab. 4.10 jsou zobrazeny hodnoty vybraných ukazatelů zadluženosti v analyzovaném období. Podíl vlastního kapitálu na aktivech vycházející ze vzorce (2.20), stupeň krytí stálých aktiv ze vzorce (2.21), majetkový koeficient dle vzorce (2.22), ukazatel celkové zadluženosti podle vzorce (2.23), ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu vycházející ze vzorce (2.24) a ukazatel úrokového krytí ze vzorce (2.25).

Tab. 4.10 Ukazatele zadluženosti a finanční stability

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Podíl vlastního kapitálu na aktivech (%)	33,99	33,41	41,90	40,06	35,96
Stupeň krytí stálých aktiv (%)	676,82	218,80	180,38	158,40	128,12
Majetkový koeficient (hodnota)	2,94	2,99	2,38	2,49	2,78
Ukazatel celkové zadluženosti (%)	66,01	66,58	58,10	59,94	63,00
Ukazatel zadluženosti VK (%)	194,21	199,30	138,68	149,16	175,18
Úrokové krytí (hodnota)	7,89	13,87	-0,20	-2,48	-102

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí od 33,41 % do 41,90 %, což lze hodnotit pozitivně. Společnost je dostatečně schopná krýt svá aktiva vlastními zdroji.

Ukazatel stupně krytí stálých aktiv vykazoval po celou analyzovanou dobu optimální hodnoty, tedy nad 100 %, přičemž nejlépe je dlouhodobý majek společnosti kryt dlouhodobými zdroji v roce 2009 ve výši až 676,82 %. V průběhu let hodnota ukazatele klesla na 128,12 %. Lze však konstatovat, že společnost STUDIO-D vykazovala po celou dobu finanční stabilitu.

Majetkový koeficient neboli finanční páka se pohybovala v hodnotách 2,38 až 2,99. Trend tohoto ukazatele byl stabilní. Na jednu korunu vlastního kapitálu připadaly přibližně 3 koruny aktiv.

Hodnoty ukazatele celkové zadluženosti se v letech 2011 a 2012 nacházely v doporučeném intervalu 30 – 60 %. Nejvyšší zadluženost společnost vykazovala v letech 2009 a 2010, kdy se pohybovala okolo 66 %.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu se ve sledovaném období nacházel na velmi vysoké úrovni, která přesahovala doporučených hodnot. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2010 ve výši 199,30 %, kdy byly krátkodobé závazky a bankovní úvěry společnosti na nejvyšší úrovni.

Hodnoty úrokového krytí jsou v roce 2009 ve výši 7,89 a v roce 2010 dokonce ve výši 13,87, což lze hodnotit pozitivně. Společnost vytvořila dostatečné množství zisku k úhradě svých úroků. Problém nastal v roce 2011, kdy se společnost stala ztrátovou a hodnoty ukazatele úrokového krytí dosahovaly záporných hodnot.

4.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity slouží pro řízení aktiv, měří schopnost podniku efektivně hospodařit se svými aktivy pomocí doby obratu a obratovosti. Doba obratu představuje časový úsek, po který jsou aktiva v podniku vázána a obratovost (obrátky) vyjadřuje, kolikrát

se za dané období aktivum obrátí. Obecně by doba obratu měla být co nejrychlejší a počet obrátů co největší.

Hodnoty vybraných ukazatelů aktivity obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. jsou zachyceny v Tab. 4.11. Pro účely analýzy aktivity jsou v práci použity ukazatele obrátky celkových aktiv dle vzorce (2.27), doby obratu aktiv dle vzorce (2.28), doby obratu zásob podle vzorce (2.29), doby obratu krátkodobých pohledávek dle vzorce (2.30) a doby obratu krátkodobých závazků podle vzorce (2.31).

Tab. 4.11 Ukazatele aktivity

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat celkových aktiv (kolikrát)	2,64	0,99	1,14	1,26	1,06
Doba obratu celkových aktiv (dny)	136,36	364,80	316,95	285,15	341,14
Doba obratu zásob (dny)	0	38,65	0,74	0,56	45,77
Doba obratu krátkodobých pohledávek (dny)	77,90	134,75	87,51	85,66	71,61
Doba obratu krátkodobých závazků (dny)	65,88	107,37	67,25	63,88	108,44

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel obratu celkových aktiv udává, kolikrát společnost obrátí svůj majetek za rok. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím efektivněji je majetek využíván. Nejprůzračnější hodnota byla v roce 2009, kdy společnost přeměnila celková aktiva na tržby přibližně třikrát. Po zbytek sledovaného období byla aktiva obrácena přibližně jedenkrát, což odpovídá minimální doporučené hodnotě efektivního využití majetku.

Doba obratu celkových aktiv je ve sledovaném období poměrně dlouhá, což pro společnost není příznivé. Nejrychleji společnost přeměnila svůj majetek na tržby v roce 2009 za 136 dní. V roce 2010 jej přeměnila za 365 dní, v roce 2011 za 317 dní, v roce 2012 za 285 dní a v posledním sledovaném roce za 341 dní.

Doba obratu zásob byla v případě analyzované společnosti na velmi nízké úrovni, což je pozitivní hodnocení. Avšak vzhledem k tomu, že se jedná o společnost poskytující především služby, není hodnota zásob na vysoké úrovni. Ukazatel obratu zásob má proto jen doplňující charakter.

Doba obratu krátkodobých pohledávek udává dobu, za jakou jsou spláceny pohledávky odběrateli. Nejdříve společnost inkasovala od svých odběratelů za 72 dní v roce 2013 a nejpozději za 135 dní v roce 2010.

Doba obratu krátkodobých závazků udává počet dní, na které byl poskytnut obchodní úvěr od dodavatelů. Společnost nejdříve hradila své závazky v roce 2012 za 64 dní. Nejdelší dobu splatnosti závazků měla společnost v roce 2013, kdy byla úvěrována svými dodavateli po dobu 108 dní.

U hodnot ukazatelů dob obratu pohledávek a závazků by mělo platit pravidlo solventnosti. Toto pravidlo říká, že by doba obratu pohledávek měla být kratší než doba obratu závazků. Analyzovaná společnost v letech 2009 až 2012 toto pravidlo nedodržela a platila své závazky dříve, než inkasovala pohledávky. V roce 2013 bylo pravidlo solventnosti naplněno, doba obratu pohledávek byla o 36 dní kratší než doba obratu závazků.

4.4 Zhodnocení výsledků finanční analýzy

Tato část je věnována celkovému zhodnocení finanční situace obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. v letech 2009 až 2013. Finanční analýza byla provedena na základě vertikální a horizontální analýzy a analýzy poměrovými ukazateli. Vstupní data tvořily údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty z účetních závěrek společnosti za jednotlivá období.

Z horizontální a vertikální analýzy rozvahy vyplývá, že se aktiva i pasiva měnila stejným způsobem podle zásady bilančního principu. Největší nárůst aktiv (o 109 %) společnost zaznamenala v roce 2010, kdy došlo k nákupu dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2011 došlo k prudkému poklesu aktiv především z důvodu poklesu zásob o 99 % a krátkodobých pohledávek. V dalších letech celková aktiva dále klesala, ale zpomaleným tempem. Z hlediska majetkové struktury společnosti tvořily do roku 2010 podstatnou část aktiv oběžná aktiva, zejména krátkodobé pohledávky. Od roku 2011 byla struktura dlouhodobého majetku a oběžných aktiv na téměř vyrovnané úrovni. Z pohledu pasiv došlo stejně jako u aktiv k růstu v roce 2010, přičemž se hodnota vlastního kapitálu zvýšila o 106 % a hodnota cizího kapitálu o 111 %. Ke zvýšení přispělo především přijetí bankovního úvěru a vysoký výsledek hospodaření běžného účetního období. V roce 2011 zaznamenaly pasiva pokles, který trval do konce sledovaného období. Při pohledu na strukturu pasiv je zřejmé, že

po celou sledovanou dobu převažovaly cizí zdroje, které jsou pro společnost levnější variantou financování majetku.

Při hodnocení výkazu zisku a ztráty společnosti společnost vykazovala nejvyšších hodnot výsledku hospodaření za účetní období v roce 2010 ve výši 855 tis. Kč. Ekonomická situace se však v roce 2011 značně zhoršila a společnost vykazovala záporné výsledky hospodaření. Ztráta se nejvíce prohloubila v roce 2012 a poté se postupně snižovala. Tato ztráta byla způsobená především poklesem výkonů, jako nejvýznamnější položky podílející se na výnosech společnosti (přes 91 %) a vysokými náklady zastoupenými zejména výkonovou spotřebou a osobními náklady.

Analýza pomocí poměrových ukazatelů zhodnotila finanční zdraví obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. z pohledu rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

Při analýze rentability byl zjištěn růst všech ukazatelů do roku 2010, kdy vykazovaly nejvyšší hodnoty. Od roku 2011 všechny tyto ukazatele podlely negativnímu trendu v důsledku záporného výsledku hospodaření.

V případě hodnocení likvidity společnost vykazovala velmi pozitivní výsledky a byla po celou analyzovanou dobu schopna dostát svých splatných závazků. Vývoj čistého pracovního kapitálu byl do roku 2010 rostoucí a od roku 2011 klesající. Během celého období vykazoval kladné hodnoty, z čehož plyne, že analyzovaná společnost uplatňovala konzervativní způsob financování, část oběžných aktiv kryla dražšími dlouhodobými zdroji.

Analýza zadluženosti měří rozsah využívání dluhů pro potřeby financování, při hodnocení je důležité zohlednit velikost společnosti a obor podnikání. Ukazatele stupně krytí stálých aktiv vykazoval po celou dobu optimální hodnoty. U majetkového koeficientu byl zaznamenán stabilní trend. Celková zadluženost byla nejvyšší v letech 2009 a 2010 ve výši 66 %, což mírně přesahovalo doporučenou hodnotu. V případě ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu bylo dosaženo velmi vysoké úrovně (až 199 %). Společnost využívá vysoký podíl cizích zdrojů na krytí svých potřeb, zejména bankovní úvěry. Toto hodnocení signalizuje bance a ostatním věřitelům, do jaké míry by mohli přijít o své nároky. Úrokové krytí dosahovalo příznivých hodnot pouze v letech 2009 a 2010. V ostatních letech v důsledku ztráty byly hodnoty záporné. Jedná se o kritické hodnocení zadluženosti, kdy se společnost

může dostat do situace, že nebude schopna splácet úrokové povinnosti a může se tak dostat do rizika návrhu na konkurzní řízení.

Ukazatele aktivity hodnotí schopnost manažerů řídit svá aktiva. Doba obratu celkových aktiv je během sledovaného období poměrně dlouhá. Společnost by se měla zaměřit na optimální využití majetku, které by vedlo ke zvýšení efektivity hospodaření. V případě hodnot doby obratu krátkodobých pohledávek a doby obratu krátkodobých závazků existuje vzájemný vztah, který se nazývá pravidlo solventnosti. Pravidlo solventnosti říká, že by doba obratu pohledávek měla být kratší než doba obratu závazků. Analyzovaná společnost toto pravidlo dodržela pouze v roce 2013. V ostatních letech společnost úvěrovala své odběratele, neboť hradila své závazky přibližně o 20 dní dříve, než inkasovala pohledávky.

Výsledky finanční analýzy sledované obchodní společnosti byly porovnávány vzhledem k doporučeným hodnotám. Pro komplexní vypovídací schopnost finanční analýzy se doporučuje porovnání dosažených výsledků s výsledky finanční analýzy podobných společností nebo porovnání vzhledem k odvětví. Porovnání s údaji, které mají společnosti obdobného zaměření lze provést pomocí metody benchmarkingu. Například prostřednictvím diagnostického systému finančních indikátorů INFA, které lze nalézt na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Pro porovnání s odvětvím lze použít výsledky finanční analýzy podnikatelské sféry zveřejněné na webových stránkách MPO ČR, které klasifikuje jednotlivé ekonomické činnosti do kategorií CZ-NACE. Předmět činnosti obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. spadá do kategorie M – profesní, vědecké a technické činnosti pod kódem 71 – Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy.

Z výsledků finanční analýzy je patrné, že v průběhu analyzovaných let obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o. vykazovala proměnlivý vývoj hospodaření. V roce 2010 byla finanční situace společnosti nejprázdnější, kdy dosahovala nejlepších ekonomických výsledků. Od roku 2011 se společnost potýkala se ztrátou, která výrazně ovlivnila její hospodaření. Nejsilnější stránkou společnosti byla likvidita, tedy schopnost hradit závazky.

Závěrem finanční analýzy je stanovení návrhů opatření ke zlepšení hospodářské situace obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. v následujících letech.

Navrhovaná doporučení jsou následující:

- pro účely systematického hodnocení ekonomické situace je doporučováno pravidelné provádění finanční analýzy, minimálně jednou ročně,
- společnost by měla zpracovat finanční plán ke zlepšení hospodaření, především by se měla zaměřit na plán nákladů, které by bylo vhodné snížit a plán tržeb a zlepšení řízení pohledávek,
- z důvodu vysokého podílu cizích zdrojů je vhodné snížit podíl tohoto kapitálu, neprohlubovat dále zadluženost a vysokou hodnotu nákladových úroků,
- z hodnocení vzájemného vztahu mezi majetkovou a kapitálovou strukturou vyplývá, že je společnost překapitalizovaná, využívá dlouhodobé finanční zdroje ke krytí dlouhodobého majetku i části oběžného majetku. Je doporučeno dodržovat zlaté pravidlo financování pro efektivnější využití dražších dlouhodobých zdrojů,
- bylo by vhodné provést benchmarking a zjistit, jakých hodnot dosahují společnosti ve stejném oboru a jakých průměrných hodnot dosahuje odvětví.

5 Závěr

Finanční analýza je významným nástrojem finančního řízení, který prostřednictvím formalizovaných metod hodnotí ekonomickou situaci podniku. K základním cílům tohoto řízení patří zejména dosahování finanční stability, kterou lze hodnotit pomocí dvou základních kritérií. Především se jedná o schopnost produkovat zisk, zabezpečovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál, což naplňuje myšlenku podnikání jako takovou. Dalším, a ne méně významným kritériem, je zajištění platební schopnosti podniku jako jedné ze základních podmínek jeho existence.

Cílem bakalářské práce bylo definovat finanční analýzu z teoretického hlediska a následně ji prakticky aplikovat na vybranou obchodní společnost STUDIO-D Opava s.r.o., která se zabývá architektonickou a urbanistickou činností. Pro potřeby zpracování finanční analýzy byly použity vstupní údaje z účetních závěrek jednotlivých let 2009 až 2013. Hodnocení finančního zdraví společnosti bylo provedeno vybranými metodickými postupy – analýzou absolutních a poměrových ukazatelů.

Ve druhé kapitole byla představena teoretická východiska finanční analýzy včetně vybraných metod. Třetí kapitola se zabývala představením obchodní společnosti STUDIO-D Opava s.r.o., předmětem její činnosti, organizační strukturou, realizacemi, oceněním, cíli a analýzou silných a slabých stránek. Ve čtvrté kapitole byla provedena samotná finanční analýza společnosti prostřednictvím hodnocení vertikální a horizontální analýzy a analýzy poměrovými ukazateli. V závěru byly shrnuty zjištěné výsledky analýzy a uvedeny návrhy opatření jako doporučení pro management společnosti ke zlepšení ekonomické situace v dalších letech.

Z výsledků provedené finanční analýzy lze konstatovat, že byl vývoj hospodaření analyzované obchodní společnosti nestabilní. Rok 2010 byl hospodářsky nejsilnější, společnost vykazovala nejvyšší zisk a došlo k významnému zhodnocení majetku i kapitálu. Z pohledu platební schopnosti a celkové stability byly dosaženy dobré výsledky. Bohužel od roku 2011 se hospodářská situace obrátila k horšímu a společnost vykazovala záporné výsledky hospodaření. Tato ztráta podstatně ovlivnila ostatní výsledky finanční analýzy, které vykazovaly nepříznivé hodnoty. Byla narušena ekonomická stabilita a prosperita. Nicméně

v posledním sledovaném roce 2013 došlo ke snížení ztráty a společnost se zpomaleným tempem dostávala z nejhlubšího propadu. Příčinou hospodářského poklesu byly doznívající důsledky ekonomické krize, pokles krátkodobých pohledávek vůči odběratelům, velmi tvrdý konkurenční boj o veřejné či soukromé zakázky a s tím související snižování cen služeb na hranici ziskovosti.

Finanční analýza jako nástroj hodnocení hospodářské situace je v malých a středních podnicích často opomíjena, avšak její značný přínos nelze popřít. Ve stále se měnícím tržním prostředí je doporučováno provádět finanční analýzu nejméně jedenkrát ročně.

Seznam použité literatury

a) Odborná literatura

1. BERK, Jonathan B a Peter M DEMARZO. *Corporate finance*. 3rd ed. Boston: Pearson, 2014. 1104 p. ISBN 978-0-273-79202-4.
2. BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou*. Praha: Linde Praha, 2013. 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2.
3. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
4. FOSTER, George. *Financial Statement Analysis*. 2nd ed. Prentice Hall: 1986. 704 p. ISBN 978-01-331-6317-9.
5. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
6. HAKALOVÁ, Jana. *Účetní závěrka a auditing*. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.
7. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
8. KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.
9. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
10. KOLEKTIV AUTORŮ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
11. KOLEKTIV AUTORŮ. *Sbírka příkladů z finančního řízení a rozhodování podniku*. Ostrava: Tribun EU, 2013. 208 s. ISBN 978-80-248-3169-5.
12. MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
13. PASEKOVÁ, Marie. *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.
14. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
15. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

16. SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 268 s. ISBN 978-80-247-4004-1.

b) Elektronické zdroje a ostatní

17. STUDIO-D Opava s.r.o. *STUDIO-D: Profil*. [online]. STUDIO-D [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/profil.php>
18. STUDIO-D Opava s.r.o. *STUDIO-D: Projekty*. [online]. STUDIO-D [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://www.studio-d.cz/projekty.php>
19. VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN. *Sbírka listin: STUDIO-D Opava s.r.o.* [online]. Sbírka listin [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=244147>
20. Účetní závěrky společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. za rok 2009 až 2013

Seznam zkratk

CF	Cash Flow
CK	Cizí kapitál
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHN	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAT	Čistý zisk (zisk po zdanění)
EBT	Zisk před zdaněním
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EBITDA	Zisk před úroky, zdaněním a dopisy
EPS	Čistý zisk na akcii
KFM	Krátkodobý finanční majetek
MSK	Moravskoslezský kraj
NOPAT	Provozní zisk po zdanění
OA	Oběžná aktiva
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb

s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
t	Běžný rok
t – 1	Předchozí rok
ΣU_i	velikost absolutního ukazatele
U_t	Hodnota ukazatele
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
ZK	Základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. května 2015

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

- Příloha 1 Rozvaha společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. v letech 2009 až 2013 v tis. Kč
- Příloha 2 Výkaz zisku a ztráty společnosti STUDIO-D Opava s.r.o. v letech 2009 až 2013
v tis. Kč.